

Taxa postala
pénztár szám.
No. 244716/228

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj, Str.
Baron L. Pop

16. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. —
Előfizetési díjszabás szerint. — Az
„UJ KELET” a transilvániai és
banati zsidóság egyetlen napilap-
ja. Cikkeink utánnomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

**Director-Főzer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Ré.**

Ara 5 lej

dactor responsabil-Felelős szerkesztő:
Jámbor Ferenc. Administrator
delegat si girant responsabil-Felelős
igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-
Tulajdonos: Fraternitas S. A. E.
de Editura. Registrul publicatiunilor
periodice No. 43. Dos. 889. 1933.
Tribunauul Cluj, Sectia III.

Szerda, április 26.
1939—5699. Ijar 7.
XXII. évfolyam, 93. szám.

Péntek délben tizenkét órakor válaszol Hitler Rooseveltnek

Anglia mérsékletre akarja bírni Berlint a pénteki beszéd előtt. A londoni kormány többsége a hadkötelezettség mellett. A Szovjet külügyi államtitkára Ankarába utazott

Anglia nyomatékosan inti Németországot fogadja el a Roosevelt-javaslatot

Berlin, április 25. A berlini kormány megállapította Hitler pénteki beszédének végleges időpontját. E szerint pénteken déli 12 órakor ül össze a birodalmi gyűlés, amelynek egyetlen tárgya Hitler beszéde, illetve a kormánynyilatkozat tudomásul vétele.

A Reichstag összehívása kapcsán Göbbels a következő felhívást bocsátotta ki a gazdasági és közlekedési minisztériumokkal egyetértésben:

A Führer április 28-án 12 órakor válaszol Rooseveltnek. Nagy-Németország birodalmi gyűlésének képviselői előtt fog beszélni a német néphez és a világhoz intézve szavait.

Az összes németek rádióon fogják hallgatni a Führer beszédét 12 óra és fél 1 között. A vállalatok vezetői és munkásai kéretnek, hogy tegyék lehetővé az összes munkásoknak a Führer beszédének meghallgatását. Ezen idő alatt zárva lesznek az összes üzletek és

a tanuló ifjúság az iskolai rendezvények keretében fogják hallgatni a beszédet.

Göring tábornok dekrétuma, amely a Reichstag összehívásáról rendelkezik, egyetlen pontot tüntet fel a napirenden: a birodalmi kormány bejelentéseinek meghallgatását. Ez lesz az első birodalmi gyűlés, amelyen Memel és a csehországi, valamint a morvaországi protektorátus képviselői is jelen lesznek. A képviselőkhöz kívül 600 főnyi hallgató jelenlétéhez járultak hozzá, akik közül az újságírók és a diplomáciai testület tagjai körülbelül kétszáz főt tesznek ki.

Hitler beszédét valamennyi német rádióleadóállomás közvetíteni fogja.

Egyes angol lapok tudnivalók, hogy eddig 16 állam adott választ Németországnak a Roosevelt-nyilatkozattal kapcsolatban hozzájuk intézett három kérdésre. Mind a tizenhat állam azt válaszolta, hogy nem érzi magát fenyegetettnek Németország részéről.

Franciaország nagy bizalommal viseltetik Lengyelország iránt. A közmegegyezési miniszter gazdasági tárgyalásokat is fog folytatni, amelynek célja a két ország között gazdasági kapcsolatok elmélyítése.

Washington nem küldi vissza nagykövét Berlinbe

Az angol és francia nagykövet Berlinbe való visszatérésével kapcsolatban angol lapok kérdést intéztek Washingtonhoz is, hogy az Egyesült Államoknak nem áll-e szándékában a Berlinből szintén visszahívott amerikai nagykövetet a német birodalmi fővárosba küldeni. Washingtoni körök kijelentették, hogy erről csak az után a válasz után lehet szó, amelyet a Roosevelt által Hitlerhez küldött üzenetre várnak. A washingtoni kormány egyelőre nem változtat Németországgal szembeni politikáján.

A semlegességi törvény módosítása

Washington, április 25. Pittman szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke, bejelentette, hogy a semlegességi törvény Cashan Carry-záródekrétum módosítását terjeszt. Ez a módosítás felhatalmazza az amerikai hajókat, hogy hadianyagot szállítsanak a háborúskodó országoknak anélkül, hogy joguk volna az Egyesült Államok támogatását kérni.

Nehézségek az angol-orosz tárgyalásokban?

London, április 25. Az alsóház tegnapi ülésén Chamberlain miniszterelnök Attlee őrnagy ellenzéki vezér kérdésére kijelentette, hogy nem tudja megjelölni azt az időpontot, amikor külpolitikai vitára és fontosabb bejelentésekre kerülhet sor.

Beavatott körök véleménye szerint Chamberlain miniszterelnököt nagy mértékben nyugtalanítja az a körülmény, hogy a szovjet egyre több ellenjavaslatot lép fel és hogy Törökország részéről is a semlegesség álláspontját hangsúlyozzák. Ugyancsak Londonból közlik, hogy tegnap a Downing Streeten minisztertanács volt, amely kizárólag az államháztartás kérdéseivel foglalkozott és amelyről nem adtak ki hivatalos közleményt.

Potemkin elindult Ankarába

Izstanbul, április 25. A Havas távirati iroda jelent: Jólétesült forrásból származó hír szerint megerősítik Potemkin szovjet helyettes külügyi népbiztosnak közeli ankarai látogatását. A Tan című lap jelenti, hogy Potemkin tegnap elhagyta Odesszát és Izstanbul felé vette útját, ahová mára várják. Este tovább utazik Ankarába, ahol két napig marad. A lap tudni véli, hogy Potemkin útját a békefronttal kapcsolatos és a két országot érintő kérdések megtárgyalásával hozzák összefüggésbe. A Tan megemlíti, hogy Potemkin a szovjetkormány képviselőiben jelen volt Kemal Attatürk temetésén, amely alkalommal hosszú eszmecsere folytatótt Izmet Inonu köztársasági elnökkel. E megbeszélések során szorosabban vonták a török-szovjet baráti kapcsolatokat.

Japán semleges marad?

London, április 25. A Daily Telegraph tokiói tudósítás alapján arról számol be, hogy japán politikai körökben rendkívül zavarba hozta az a tény, hogy Franciaország és Anglia katonai biztosítást nyújtottak a szovjetnek a Távol-Keleten. A lap úgy értesül, hogy japán politikai körök terve szerint Japán semleges maradna egy elkövetkezendő európai háborúban, mert ilyen módon két célt érhetne el. Egyrészt bekebelezhetné Kínát, másrészt hadianyagot szolgáltatna a háborúskodó országoknak.

(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

Chamberlain üzenetet küldött Hitlernek?

Henderson angol nagykövet Berlinbe való visszatérésével kapcsolatban beavatott körök úgy tudják, hogy Henderson megbeszéléseket fog folytatni Ribbentrop német külügyminiszterrel, akit tájékoztatni fog az angol-francia-szovjet katonai egyezményről. Hangsúlyozni fogja, hogy Anglia külpolitikai kádjának egyetlen célja, hogy Európát távol tartsa esetleges erőszakos támadás lehetőségétől. Ha Németország ezt a politikát megérti, úgy az angol-német viszonyban nem fog beállni semmi változás.

A Daily Telegraph értesülése szerint az angol kormány Henderson útján kívánja Berlin tudomására hozni a brit külpolitika újabb irányzatát és arra akarja kérni Berlint, hogy jószándékainak kidomorításaként vonja vissza a német önkénteseket Spanyolországból és a német flottát a spanyol vizekről; mérsékeltesse a saját angol-ellenes hangját és csökkentse a német hadsereg létszámát. Henderson hangsúlyozni fogja, hogy Anglia teljes hajlandósággal kész a vitás kérdésekről békés megbeszéléseket folytatni, ennek előfeltétele azonban a fenti kérések teljesítése.

Anglia nyomatékosan elfogadásra ajánlja Németországnak Roosevelt javaslatát

London, április 25. Három nagy angol lap azt az értesülést közli, hogy Henderson berlini angol nagykövet az angol kormány nagyfóntosságú üzenetével tért vissza állomáshelyére, amelyet Hitlernek, vagy Ribbentropnak kell átadnia. Ez az üzenet abból áll, hogy Anglia száz százalékgig támogatja Roosevelt tiz, illetve huszonöt évi megemelt-támadási tervét, Anglia nyomatékosan ajánlja Németországnak a terv elfogadását a politikai feszültség enyhülése érdekében. Abban az esetben, ha Németország hajlandó elfogadni a tervet, úgy Anglia kész békés tanácskozások útján támogatni Németországot a nyersanyagforrások és a nemzetközi piacok elérése érdekében.

A javaslat visszautasítása esetén Anglia kénytelen volna bevezetni az általános hadkötelezettséget.

A francia nagykövet is üzenetet visz Berlinbe

Párizs, április 25. Coulondre berlini francia nagykövet visszatérésével kapcsolatban a République megállapítja, hogy ez a visszatérés nem bír különösebb jelentőséggel. A francia kormány ugyanis úgy vélte, — írja a lap, hogy a jelenlegi feszült helyzetben a berlini francia követnek vissza kell térnie állomáshelyére.

A Petit Parisien leszögezi, hogy Coulondre Berlinbe való visszatérése nem jelenti azt,

mintha a francia kormány elismerné Csehországnak és Morvaországnak Németország által történt bekebelezését. A lap tudni véli, hogy a francia nagykövet felvilágosításokat fog nyújtani a német kormánynak a folyamatban lévő szovjet-angol tárgyalásokról.

Londonban ugyanis úgy tudják, hogy Hitler április 28-iki beszédében sikra fog számlálni e tárgyalások ellen és hogy Németország az esetleges szovjet-angol szerződést ellenséges ténynek tekintené, amely azonnali megtorló intézkedéseket tesz jogosultá.

Henderson Ribbentroppnál

Berlin, április 25. Henderson szerdán déli előtt kihallgatásra jelentkezett a külügyminiszteriumban Ribbentroppnál. Az angol sajtó meglepetéssel szándékosan sejt abból a tényből, hogy a francia és angol nagykövet egyidőben tért vissza berlini állomáshelyére.

Német-olasz-spanyol katonai tárgyalások

Zürich, április 25. A Neue Zürcher Zeitung értesülése szerint Berlinben közelebről német-olasz-spanyol katonai megbeszélések indulnak meg. A megbeszéléseken 16 olasz és 8 spanyol katonai kiküldött vesz részt, akik a német katonai megbízottakkal együtt folytatni fogják a Göring római útja következtében félbemaradt tárgyalásokat.

Rendkívül élénk diplomáciai tevékenység a francia külügyminisztériumban

Párizs, április 25. A francia diplomácia régen nem tapasztalt ütemben dolgozik az utóbbi napok óta. A Quay d'Orsayn megskatizás nélküli diplomáciai tárgyalások folynak.

Bonnet kedden kihallgatáson fogadta a lengyel, amerikai, román, valamint a berlini francia nagyköveteit. Hír szerint az új biztonsági rendszer legközelebbi állomását a lengyel-román szerződés elmélyítése és a már meglévő szerződések kiszélesítése fogja képezni.

A Daily Express úgy értesül, hogy a szovjet-angol tárgyalások újabb állomásához jutottak a szovjetnek azon kérése folytán, hogy a nyugati hatalmak távolkeleti határait is biztosítsák.

De Monzie varsói tárgyalásai

Párizs, április 25. De Monzie francia közmegegyezési miniszter Varsóba utazott. Tárgyalásainak igen nagy jelentőséget tulajdonítanak francia politikai körök. De Monzie hír szerint mint Franciaország rendkívüli nagykövete utazott Varsóba, ahol Lengyelország szándékairól fog tájékozódni és ugyanakkor közli a lengyel kormánnyal, hogy

VILÁG TÜKRE

Hogyan lehet aklimatizálódni?

A kivándorlásnak mai zaklatott korszakában időszerűnek látszik foglalkozni a különböző területek időjárásához való hozzáhozataláról: az aklimatizálódásról. Olyan tulajdonság az, amely lehetővé teszi, hogy az ember megszokja az idegen klímát. Az európai ember ez a tulajdonsága segítette ahhoz, hogy tengerentúli országokban is ne csak létezhesen, hanem uralkodhasson. Egyelőre tudományosan nincs megállapítva, milyen messzire terjed az európai ember aklimatizáló képessége. Egy időben azt hitték, hogy a fehér faj az, amely legkönnyebben tud aklimatizálódni. Ujabbban már a néget tekintik olybá, mint amelynek a klímához való hozzáigazodása a legerősebb. Akkor tapasztalták ezt, amikor az Afrikából származó feketék a kanadai északon egészen jól beilleszkedtek. Amikor látták, hogy az északi ember, valamint a mérsékelt klímán felnőtt férfi nehezebben bírja a meleget, arra következtettek, hogy a hideghez való aklimatizálódás könnyebb, mint a forróhoz való hozzáigazodás. Szibériában, a leghidegebb helyeken így Werchoyanskban egészségesen élnek és fejlődnek a fehér emberek és Szibéria benépesítése lassan és következetesen folyik. Most, hogy egyes európai államokból dél felé igyekeznek az emberek, felmerült a kérdés, vajjon a tropuszi vidékre való letelepedést meglehetően nagyobb arányban valószínűsíthető?

Davosban Loewy professzor, híres klimatológus vetette föl a kérdést néhány hónappal ezelőtt. Szerinte Afrika számos területén nem a nagy hőség miatt nem lehet élni, hanem mindennekelőtt a járványok miatt, mint amilyen a malária, az álomkór, stb. Ha azonban közegészségügyi intézkedések ezt lehetővé teszik, akkor ezzel megnyílik az út az aklimatizálódás felé.

Az egyéni aklimatizálódás bizonyos feltételek mellett kétségtelenül beszkotit válni. Erre nagy tapasztalatok állanak rendelkezésre. Ha nem nedves tropuszi vidékre kerül az európai ember, ha nívós életmódot folytat és ha évente néhány szabadság-hetet valamelyik európai országban tölt, akkor igen szépen tud fejlődni és a legjobb teljesítményeket lehet tőle elvárni. Am az ilyen átmeneti tartózkodás még nem jelent igazi aklimatizálódást. Erről csak embercsoportokkal kapcsolatban lehet szó, vagy is nagyobb településekről tropikus vidéken, ahol az illető szabadság idejét is elakarja tölteni.

A tropikus klíma számára jellemző az a magas temperatura, amely egyenlő marad az évszakok hosszu hónapjaiban. A tulajdonképpeni tropuszi övezeten az év néhány hónapjának kivételével 20—28 fok Celsius a hőmérséklet. Az egyenlítő közelében a leghidegebb hónapokban is csak 1—5 fokkal alacsonyabb a hőmérséklet, mint az év többi szakában. A tropusok másik jellegzetessége a magas atmoszférikus nedvesség. A tropuszi klíma egyébként a szeles időjárástól, a magasságtól és a vegetációtól függ. A tengerpartokon a hőmérséklet kisebb, mint a terület belső részein. 1800—2000 méter magasságban a tenger fölött már fagyokat lehet tapasztalni, 3000—3500 méter magasságban olykor havazik is és 4500—5500 méternyire örök hó van, sőt gleccser is, akárcsak az Alpeken. 1000 méternyi magasságban azonban az egyenlítő tájékán is mérsékelt a klíma és igen kellemes.

Ha tehát a tropusokban való aklimatizálódásról beszélünk, akkor csak egy bizonyos tropuszi klímáról lehet szó. De ebben

APRILIS 25.

ÉSEK

bb apróhirdetés
lőhelyek és fűrdő
ett, eltűnt tárgyak
ként 1 lej. Apró-
fizetés mellett köz-
megkeresésekre csak
válaszolunk és csak
továbbítunk.

ODI VERT CSIP.
ER-BESC” FÜG-
ALTERITÓ DEKO-
Kívánt méretben
egele Ferdinand 11.

órákat ad kezdők
Salamon, Fr. Davi

Regele Ferdinand
tnak kiválóan alkak
30 széles. Regele
ivegűzlet, nagy pín
börkereskedőnél.

megtekinthető, na
Familia” kenyérgyár

telehálók, kombinák
k eladók. Str. Fr.

fordítások, másolá
kszerűen készülnek
nelet.

éve önálló iparos
ban tökéletes jártas
Palesztinában létes
pítéséhez megfelelő
társat. „Speciális
adóba.

árosi ingatlanra ke
ként első helyi befá
rosi.”

tosmunkát leggyor
bban Páll Bertalan
Xenopol 25. Telefo

biztosítja, ha pols
mmel irtatja. Laká
elhagyja, ha irtás
számlja. Deák mé
efon 17-17.

egy 3 szobás moder
vi házbér előre” je

fiatalember, ipar
ilyen állást vállal
Str. Mărăcesti 60.

kat, perzsaszőnyeg
ernberg Cluj, Regi

ott uccai szoba kö
lkonnal kiadó. St

dó. Rosenfeld. Bar

2 dunam eladó. A
ez Sámuel Arad,

rtó üzem, amely a
vezetve, családai ok
600.000 lej szüksége
m” jeligére.

u uccai szoba 2 sz
im: Str. Xenopol 3.

ok és hasonló alk
ét olcsón vállalat
ákat, kuglereket k
oz és vidékre is m
lcső házi koszt ka
lerné. Str. Gen

kelt!

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Palesztina

Macdonald gyarmatügyi miniszter a kairói tárgyalásokról

Williams képviselő megkérdezte a gyarmatügyi minisztert, hogy az Egyiptomban lefolytatott tárgyalásokkal a londoni Palesztina-konferenciát kívánták-e folytatni és hogy van-e a miniszternek valamilyen közölni valója ezen kérdéssel kapcsolatban.

Macdonald gyarmatügyi miniszter a következőket felelte: A kérdés első részére tagadó választ kell adnom. A londoni konferencia befejezése után, a kormány megtárgyalta Palesztinában követendő politikáját. Időközben egyes arab szomszéd-államok képviselői nem hivatalos módon bizonyos véleményeket nyilvánítottak és kérdéseket tettek fel a kormány jövőbeli politikáját illetően. Azok a nem hivatalos tárgyalások, amelyek Kairóban lefolytak, tisztázták ezeket a kérdéseket.

Williams képviselő: Az angol kormány a tárgyalások befejeztével kijelentette, hogy olyan politikai elhatározások előtt áll, amelyekről fog kényseríteni az érdekelt felekre. Ennek ellenére mégis szükségesnek vélte, hogy legalább félhivatalosan meghallgassa az arabok képviselőit. Miért nem tartottak hasonló félhivatalos megbeszéléseket a zsidókkal is?

Macdonald: Az arab delegátusok — ami jogukban állott — bizonyos kérdéseket tettek fel a kormánynak Palesztina-terveit illetően és mi nem hivatalos tárgyalásokat folytattunk velük ezen kérdésekben. A Jewish Agencynek jogában állott volna ugyanilyen tárgyalásokat kezdeményezni.

Maxton képviselő: Közölhetné a gyarmatügyi miniszter az arabok által feltett kérdéseket?

Macdonald: A kormány nem tartja üdvösnak, hogy a tárgyalásokat, akár hivatalosak, akár nem hivatalosak azok, nyilvánosságra hozza.

Mander képviselő: Felvették-e az érintkezést azokkal a zsidó delegátusokkal, akik ugyanebben az időben Kairóban tartózkodnak?

Macdonald: A lapok közléseiből értesültem, hogy az egyiptomi miniszterelnök és Weizmann professzor találkoztak Kairóban. Nincs értesülésem arról, amit tárgyaltak. Azt azonban kijelenthetem, hogy a kairói tárgyalások nem folytatásai a londoni Palesztina-konferenciának.

Macdonald: Az arab delegátusok — ami jogukban állott — bizonyos kérdéseket tettek fel a kormánynak Palesztina-terveit illetően és mi nem hivatalos tárgyalásokat folytattunk velük ezen kérdésekben. A Jewish Agencynek jogában állott volna ugyanilyen tárgyalásokat kezdeményezni.

Maxton képviselő: Közölhetné a gyarmatügyi miniszter az arabok által feltett kérdéseket?

Macdonald: A kormány nem tartja üdvösnak, hogy a tárgyalásokat, akár hivatalosak, akár nem hivatalosak azok, nyilvánosságra hozza.

Mander képviselő: Felvették-e az érintkezést azokkal a zsidó delegátusokkal, akik ugyanebben az időben Kairóban tartózkodnak?

Macdonald: A lapok közléseiből értesültem, hogy az egyiptomi miniszterelnök és Weizmann professzor találkoztak Kairóban. Nincs értesülésem arról, amit tárgyaltak. Azt azonban kijelenthetem, hogy a kairói tárgyalások nem folytatásai a londoni Palesztina-konferenciának.

Weizmann beszéde Rechobotban

Rechobot kolónia hivatalos fogadtatást rendezett Weizmann tiszteletére. Weizmann beszédet tartott ez alkalommal, amelynek során kijelentette többek között, hogy nem hiszi, miszerint az angol kormány valóban korlátozásokat léptetne életbe a Zsidó Nemzeti Otthon ellen. A Jewish Agency memorandummal fordult a kormányhoz és abban ama reményességét ad kifejezést, hogy a végső döntés meghozatalánál nem fogják figyelmen kívül hagyni a Jewish Agencyt és figyelembe venni a mandatárius hatalmat, hogy a zsidó jövis nem veti alá magát mesterséges korlátozásoknak.

A zsidó nép — mondotta Weizmann — sok évezredes multjában nehezebb megpróbáltatások is megállta a helyét, mint ez, amelyet most Macdonald és Halifax lord állítottak utunkba. A legfontosabb most az, hogy építőmunkánkat zavartalanul és belső összhangban folytassuk. A mi fegyvereink nem a puskák és bombák, hanem a Nemzeti Otthon felépítésére irányuló építő tevékenységünk.

RAZZIAK HAIFÁN ÉS JERUZSÁLEM-BEN. Haifa arabnegyedében és Jeruzsálem ó-városában a rendőrség és a katonaság együttes razziait tartott, amelyek során több, mint 250 arabot tartóztattak le.

Jugoszlávia

LÉTREJÖTT A MEGEGYEZÉS A JUGOSZLÁVIA ÉS PALESZTINA KÖZÖTTI TÖKE-TRANSZFER ÜGYÉBEN. A jugoszláv pénzügyminiszter jóváhagyta a Palesztinába való töke-kivitelre vonatkozó transzfer-szerződést. A transzfer lehetőségét első sorban a cionista alapok fogják kihasználni a Jugoszláviában gyűjtött adományok Palesztinába való átutalására. A szerződést azonban előnyösen használhatják ki azok a magánszemélyek és kereskedelmi vállalatok is, amelyek kereskedelmi összeköttetést tartanak fenn Palesztinával. A pénzügyminiszter

által jóváhagyott szerződés rendezte azoknak a személyeknek a vagyon átutalását, akik Jugoszláviából véglegesen Palesztinába vándorolnak. E célból a jugoszláv Nemzeti Bank külön folyószámlát fog nyitni, amelyre az érdekeltek dinárban fizetik le azokat az összegeket, amelyeket Palesztinában fontban fognak kifizetni.

Albánia

AZ ALBAN ZSIDÓK HELYZETE. Mérétkadó körök részéről a következő jelentés futott be a zsidó távirati irodához az albániai zsidóság sorsáról:

Albániában igen kisszámú zsidó lakosság él. A benszüllött zsidók száma elenyésző, legnagyobb részüket az Ausztriából menekült zsidók teszik ki. A zsidók kereskedelemmel foglalkoznak és csak elvétve akad közöttük szabadfoglalkozású. Az albánok mindig a legnagyobb megértést és jóakaratot tanúsították a zsidók irányában.

Az itteni zsidóságot páni félelem fogta el, hogy sorsuk most hasznóvá válik az olaszországi zsidóságéhoz, annál is inkább, mert javarésztük „politikai menekült.” Ezeket az a veszély fenyegeti, hogy kiadatásuk után a Gestapo kezeli közre kerülnek. Száz menekült, akiknek bevándorlását annakidején Zogu király soronkívül engedélyezte, arra vár, hogy tovább vándorolhasson az Egyesült Államokba.

Anglia

MEGHALT SIR MATHEW NATHAN, AZ ELSŐ ZSIDÓ GYARMATI KORMÁNYZÓ. Somerseti birtokán meghalt 77 éves korában Sir Mathew Nathan ezredes, az első zsidó gyarmati kormányzó. Sir Mathew Nathan élete folyamán öt angol gyarmatot igazgatott kormányzói minőségben.

1862-ben született Londonban, 1881-ben belép a katonai műszaki akadémiára. 1895-től

1900-ig tagja volt a gyarmatvédelmi bizottságnak, majd Aranypart kormányzójává nevezték ki. Innen ugyanebben a minőségben Hongkongba, Natalba, végül Queenslandba kerül. 1914-ben Irland helytartóságának örökös államtitkárává lép elő. Tagja volt az Anglo Jewish Association tanácsának.

Amerika

MEGHALT NEWYORKBAN RACHEL KALICH ZSIDÓ SZÍN-MŰVÉSZNŐ. 64 éves korában meghalt Newyorkban Rachel Kalich, az egykor hírneves zsidó színésznő. Rachel Kalich 1875-ben született Lembergben. Először Romániában lépett a színpadra, majd néhány évig a bécsi és budapesti operák tagja volt. Később Amerikába költözött, ahol elhagyta az operát és mint drámai művésznő működött.

Emigránsok, menekültek

AMERIKAI SZEMÉLYISEGEK BIZOTTSÁGOT ALAKITOTTAK A MENEKÜLT ZSIDÓ GYERMEKEK BEFOGADÁSÁNAK SZORGALMAZÁSÁRA. Newyorkban kimagasló személyiségek, számszerint hetvenen, bizottságot alakítottak a menekült zsidó gyermekek bevándorlásának szorgalmazására. A bizottság tagjai között vannak Georges Rublee, az államközi menekültügyi tanács volt elnöke és Alfred M. Landon volt köztársasági elnökjelölt. A bizottság tervét a bevándorlási elnökhöz fordította. A bizottság tervét a bevándorlási elnökhöz fordította. A bizottság tervét a bevándorlási elnökhöz fordította.

MEGNEHEZITETÉK A MENEKÜLTEK BEVÁNDORLÁSÁT KENYÁBA. Kenya törvényhozó tanácsa törvényt szavazott meg a napokban, amely lényegesen megnehezíti a menekültek bevándorlását. A törvény szerint, minden bevándorló, aki nem tud visszatermi származási országába, 500 fontot kell felmutasson a partraszállás alkalmával. Eddig csak 50 fontot követeltek.

AZ OSE ÉS TOZ ZSIDÓ EGÉSZSÉGVÉDELMI SZERVEZETEK KÖZPONTI TANÁCSANAK ÜLÉSE PARIZSBAN. A zsidó távirati iroda a következő közleményt kapta az OSE zsidó egészségvédelmi szervezet párizsi központjától:

Az utolsó idők eseményei egész sorozat új kérdést elé állították a zsidó társadalmi szervezeteket. A menekültek és kiűzöttek áradata napról-napra növekedik. Kelet- és Nyugat-Európa országaiban a menekültek zseire helyezték el a táborokban, százak bolyonganak hónapokig, néha évekig céltalanul az utakon. A gazdasági segélyezés kérdése nál nem kevésbé égető a menekültek orvosi s egészségügyi segélyezése. Ehhez járulnak még azok az általános helyzetből adódó problémák, amelyek súlyosan érintik a kelet-európai zsidó centrumokban élő tömegeket.

Az OSE és TOZ zsidó egészségvédelmi szervezetek közös ülést tartottak, amelyen meg tárgyalásra kerültek az összes időszerű zsidó társadalom-segélyezési kérdések. A lengyelországi, litvániai, lettországi és franciaországi OSE és TOZ tisztviselők részvételével szombaton, április 16-ikán, a két szervezet nagyszabású tanácskozásokat tartott Párizsban. Az elhangzott beszámolókból kitűnik, hogy a nehéz különleges kérdésektől eltekintve, amelyeket a menekültek segélyezése hárít a szervezetre, a két szervezet rendszeres munkássága állandó növekedést mutat fel, különösen a gyermekvédelem terén. A tanácskozásokon különösen nagy figyelmet szenteltek a menekült gyermekek segélyezésének, annál is inkább, mert jólinformált körök véleménye szerint Németországban tízezer clyan gyermek van, akiket szüleik kénytelenek voltak elhagyni. A szervezetnek nemcsak fontos elvi kérdéseket, de felelősségteljes erkölcsi és nevelési kérdéseket is kell megoldania. Ezeket a kérdéseket csak az összes zsidó rétegek tevékeny közreműködésével lehet megoldani.

A NEMET HATÓSÁGOK UJBÓL ENGEDÉLYEZTEK A PRÁGAI HICEM AKTIVITÁSÁNAK FOLYTATÁSÁT. Teljesen megbízható forrásokból származó értesülések szerint a német hatóságok megengedték, hogy a prágai HICEM április 24-én újból fölvegye tevékenységét. A HICEM irodájának működését a jövőben a Gestapo-megbízott fogja ellenőrizni. Az irodát a szabadlábba helyezte Hanna Steiner asszony fogja vezetni, mert Maria Schmolka asszony, az iroda előbbi vezetőjét még mindig fogva tartják. Valószínű, hogy ugyanakkor megnyitják a prágai zsidó elemi iskolát is.

A Gestapo bezárta a prágai zsidó hitközség könyvtárát. Ugyanakkor rendeletet adtak ki, amely megtiltja a protektorátus területén lakó zsidóknak, hogy látogatást tegyenek szünete vidéken.

a vonatkozásban is sokat jelent a letelepülők hasonlulási képessége. A spanyol ember Quitóban úgy érzi mintha állandóan országának januárjában-februárjában élné. Viszont a svájci Mexikóban is állandó tavaszt érez, az izlandi viszont 4000 méter magasságban északi otthonában érzi magát. A legtöbb trópusi alföldön még kánikulai meleg uralkodik. A hónapokon át tartó tikkasztó hőség a közép és északeurópai számára a tartózkodást elviselhetetlenné teszi. Energiája és ereje megbénul, annál is inkább, minthogy az átlag telepesnek nincs módja ahhoz, hogy hűsítő helyiségeket rendezzen be. Természetesen kivételek is vannak. A holland Guyanában északi telepesek egészen jól tudtak élni földművelés mellett. De szerezni már csak úgy tudtak, hogy bennszüült munkaerőket vettek igénybe. Jamaika szigetén 300-400 méter tengerföldről magasságban az európaiak kitűnően aklimatizálódtak és egészen jól megtudtak élni mezőgazdasági munkájukból. Igaz, hogy életstandardjuk lesüllyedt a szomszédos négek szintjére.

A trópusi Ázsiában és Afrikában európaiak tartós letelepülése el sem képzelhető. Járva megállapították, hogy itt európaiak csak átmenetileg tudnak létezni. Arról szó sem lehet, hogy nemzedékek egész sora megélhessen e területen. A kolonizálás elején a holland kormány azon igyekezett, hogy az odatelepült fehéreket összeházasítja a színesekkel, ami valóban lehetővé is tette tartósabb ottmaradásukat. — Hasonló rendszert vezettek be a portugálok és spanyolok is, akik Indiában és Amerikában házasították össze négekkkel, illetve hindukkal az európaiakat. Tudjuk, hogy Braziliában a XVI-ik században hasonló okokból házasították össze a fehéreket és indiánusokat, akikből a mamelukok népe származott.

Tiszta fajú európaiak nagyobb arányú letelepítése észak Queenslandban vált lehetővé. A trópusi Queenslandban létesült a tiszta fehér fajtájúak által lakott város: Townsville. 1930-ban a városnak 37 ezer lakója volt. Színesek a városban egyáltalán nem lakkak, a fehérek nagyon jól bírák a cukornád-telepeken a munkát és általában dícsérik teljesítőképességüket. A cukornád körüli munkában még a négekknél is kitartóbbak és szívósabbak. Asszonyaik hasonlóképpen fokozott munkaképességet tanúsítanak és gyermekeik egészségesek és kitűnően fejlődnek.

Érdekes tapasztalatokról számolnak be az utazók e városból. Meg tudták állapítani, hogy a harmadik generáció már sokban hasonlít az ausztráliaiak típusához: karcsúak, hosszú kezük és hosszú lábuk van. Hasonlítanak a benszüllöttekhez arcban is, amennyiben arcuk szögletes vonásokat mutat föl. A hajzatuk színe és vastagsága is sokban hasonlít a benszüllöttekéhez. Csak egyben térnek el, azzal hogy arcuk nem sötétedett, hanem megmaradt eredeti fehérségben.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, április 26.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sport hírek. 13.40: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás 18: Operanyitányok hanglemek. 19: Időszerű anyagok. 19.35: Brahms: Hegedű- és zongoraszonáta. 20: Felolvasás. 20.15: Jazz-zene. 21: Rádiózenekar. 22: Hírek. 22.15: Moscopol énekes hangversenyének közvetítése. 22.40: Román tánclemek. 23: Hírek. 23.15: Vendégloji zene. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 13.10: Hanglemek. 13.30: Hírek. 14.30: Katonazene. 15.30: Hírek. — 18.10: A Nyiregyházi Református Tanítóképző Intézet énekkara. 19.20: Cigányzene. 21.10: Budapesti Hangverseny Zenekar — 23.15: Cigányzene. 24: A rádió szalonzenekara.

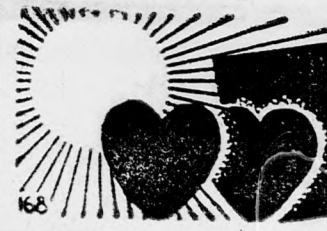
Mauris: A varázsló. A nagy író új regénye Chataubriand-ról szól. Ath. kiad. vászonk. 178 lei. — Uj még: Zilahy: A földönfutó város, vköt. 178. lei, Stefan Zweig: Nyugtalan szív, vköt. 178 lei, John Knittel: Via Mala, óriásregény, 655 lap, 231 lei, stb., stb. Lepagenál, K-vár. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

SZERDA
ünik
mo
Drámai vi
Bucuresti,
kek jutnak m
tor és elszán
ujságíró p
ártárs, aki a
ogy sem tud
többi zsidó ké
zsidó öntudat
— Mire val
dés? — mond
S. kartársam.
ézte Landau
bbségi jog
selökkel sze
— Így prov
dotta a vita
páholyban fo
tem meggyőz
bátor vállalás
napjünknek m
dása, vagy leg
Egy másik
A Zsidó Pár
munikét vitte
szerkesztőség
másnap le is
kesztőségében
akihez fordult
— Sajnáljuk
Párt közlemény
hogy megakad
mire jó ez a na
Zsidó
Haragot és
— ma már csa
szagondolni ez
Mi minden
megszűnt és n
radtak. Eleint
után ezek a re
kartárs, aki o
Landaura, má
szonyokba.
A napokban
mai és tragiku
Gyűlésre me
írók segélyala
Egyik cionista
vott el:
— Eljőjön v
fog látni és ha
A D. volt sz
Pok volt munk
met. Egyesek
va ülnek és ve
és heves gesz
ket. Az ujsági
ga az első sor
kesztőségének
— Mi, zsidó
— hangzik mi
Lapalapítási
délyeket. Mind
eszméje... Kiv
tött szerkeszt
latok... szubv
Vergődő fig
A zsidóságért
ság lényegét
még mindig a
ják. Tragikus g
ni szeretnének,
nak nem lehet
irni. Feljárnál
kincseiket és é
hez még az is
lásnak a módj

Műnik a szovjet francia hetilapja

Április 25. (Rador). Havas: Journal de Moscou című francia hetilap megszűnik. Hír szellemesen fog szünetelni technika-

A tavasz a szíveket fiatalítja...

NIVEA krém a bőrt!

NIVEA
KRÉM

„Elhagytuk népünket — most vissza akarunk térni a néphez...”

Drámai vita a bucuresti zsidó írók és újságírók segélyezési gyűlésén

Bucuresti, április 25. Parlamenti emlékek jutnak most eszembe: Landau, a bátor és elszánt kisenevi zsidó képviselő és újságíró páholy... Ott ült mellettem S. Kartárs, aki asszimiláns zsidó voltában sehoggy sem tudott megbékülni Landau és a többi zsidó képviselő bátor kiállásával és zsidó öntudatuk nyílt hangoztatásával: — Mire való ez? Mire ez a zsidó kérdés? — mondotta kelletlenül és haragosan S. Kartársam, aki láthatóan rossz szemmel nézte Landaut és társait, akik a zsidó kisebbségi jogokért még az antiszemita képviselőkkel szemben is felvették a harcot. — Így provokálják a cuzistákat! — mondta a vita hevében, amely az újságíró-páholyban folyt le közöttünk. En igyekeztem meggyőzni őt arról, hogy a zsidó sors bátor vállalása több becsületet szerez a mi népünknek, mint zsidó mivoltunk megtagadása, vagy leplezése.

Egy másik emlék:

A Zsidó Párt választásokra készült. Komunikét vittem el a lapokhoz, a legtöbb szerkesztőségben szívélyesen átvették és másnap le is közzölték — csak a D. szerkesztőségében volt baj. Zsidó kollégám, akihez fordultam, elutasított:

— Sajnáljuk, nem hozhatjuk le a Zsidó Párt közleményeit... Sőt azon leszünk, hogy megakadályozzuk választási sikerét; mire jó ez a nagy zsidóság...?

Zsidó írók és újságírók gyűlésén

Haragot és keserűséget éreztem akkor — ma már csak szomorúsággal tudok viszsza gondolni ezekre a bántó jelenetekre. Mi minden történt azóta?... A D. is megszűnt és munkatársai állás nélkül maradtak. Eleinte még reménykedtek, de azután ezek a remények is összeomlottak. S. Kartárs, aki oly nagyon tudott haragudni Landaura, már beletörődött a változott viszonyokba.

A napokban újra találkoztam vele. Drámai és tragikus találkozás volt...

Gyűlésre mentem. A zsidó írók és újságírók segélyalapjának elosztásáról volt szó. Egyik cionista barátom, ki maga is író, hívott el: — Jöjjön velem, megdöbbenő dolgokat fog látni és hallani.

„Mi, zsidó írók!”

A D. volt szerkesztői és más beszűnt lapok volt munkatársai töltötték meg a termet. Egyesek csendben, magukba roskadva ülnek és várnak. Mások hangos szóval és heves gesztusokkal éreztetik jelenlétüket. Az újságíró-páholyból ismert S. kollega az első sorban ül és mellette a D. szerkesztőségének többi, ismert figurái. — Mi, zsidó írók!... Mi zsidó újságírók! — hangzik minden oldalról.

Lapalapítási láz tartja izgalomban a kedélyeket. Mindenki van valami ötlete, eszméje... Kivándorlási irodával egybekötött szerkesztőség... territorialis gondolatok... szubvenciók... előadások...

Vergődő figurái a zsidó szellemiségnek. A zsidóságért verik a mellüket, de a zsidóság lényegét — hiába minden változás — még mindig a D. prizmáján keresztül látják. Tragikus gettó-figurák lettek. Újra irni szeretnének, tollukból élni s ha már másnak nem lehet — a zsidóknak szeretnének irni. Felajánlják a zsidó köznek szellemi kincseiket és értékeiket... E tragikus képhez még az is hozzájárul, hogy a felajánlásnak a módja nem is a legszerényebb.

Benne van még az egykori hetikeségnek itt-ott kilövelő szikrája.

A nagy tervek és a kis pénz

Egyesek azt mondják: A zsidó közösségnek kötelessége őket felkarolni, tekintet nélkül arra, hogy ők törődtek-e azelőtt ezzel a közösséggel. Hajlandók rendszeresen írni a zsidó lapoknak, vezércikket, riportot, közgazdasági cikkeket, mindent... Mert ők zsidó írók, zsidó publicisták, a zsidó szellemi élet kincsei.

A nagy és heves vitából kialakult valami. Összegyűlt egy kis pénz és ezt szét kell most osztani a munkanélküli zsidó újságírók között. Zsidóságuktól elszakadt emberek igyekeznek most kiérdemelni a zsidó segítséget, — ezért szónokolnak, ötletekkel és eszmékkel dobálóznak, kritizálnak, követelőznek...

A zsidó író, aki megszervezte a segélyakciót, csendesen végighallgatta a szónok-

latokat, kritikákat, ötleteket és terveket, melyek mind magasan szárnyaltak... Aztán felolvassa a maga kis szürke jelentését a pénzakcióról, szétszította a pénzt és a gyűlés napirendjét kimerítettnek nyilvánította.

Egy rövid párbeszéd

Valaki felállt és így szólott: — Helyesebbnek tartanám, ha ezt a pénzt nem poszékolnánk el, hanem lapalapítás céljaira fordítanánk.

A gyűlés-vezető megkérdezte: — Ön is felajánlaná szolgálatait? — Természetesen. — Zsidó lapnak? — Igen. — A zsidó közvélemény irányítására? — Miért ne?

„Tévedtünk... Vissza akarunk térni!”

A teremben néhány másodpercig kinos csend feszült. Ekkor felállt az én kollégám a parlamenti újságíró-páholyból, aki annakidején oly rossznéven vette Landau képviselő megatartását — és így szólott: — Igen is uraim, zsidó újságírók akarunk lenni. Miért ne? Beismerjük, hogy tévedtünk. Elhagytuk a népet. Most vissza akarunk térni a néphez...

Drámai jelenet volt. Fájdalmas elégtétel. Nem tudtam örülni neki.

A bukaresti zsidó szellemiség reprezentánsai kissé bánkódva, de megbékülve távoztak a gyűlésről. Hátszegi Ernő.

A német zsidók segélyezésére alakult bizottság jelentése:

A német zsidók számára az egyetlen megoldás a kivándorlás

„Utópia azt hinni, hogy a német kormány enyhíti zsidóellenes politikáját”. Nagy kivándorlási és átrétegződési akciók

A Londonban működő és a németországi menekült zsidókat támogató Tanács (Council for German Jewry) a napokban tette közzé az 1938. évről szóló jelentését, amelyet lord Samuel írt alá.

Egyszerűsített elkobzás

A jelentés mindenekelőtt megállapítja, hogy az év végén az egész világ zsidó hitközségeihez felhívás ment, arra kérve a hitveket, hogy kövessenek el minden lehető németországi és ausztriai zsidó lakosság megmentése érdekében. A német birodalomban zajló zsidóüldözés a barbárság és rablás új fokát érte el, amelyet a koncentrációs táborokba való tömeges internálás, a zsidó vagyon megsemmisítése, a zsidó templomok elpusztítása és a még megmaradt zsidó magántulajdonnak az elkobzása jellemez. Olyan törvényeket bocsátanak ki, amelyek tiltják a zsidóknak a kereskedelmi és ipari pályán való működését, megtiltják, hogy zsidók igénybe vehessék a közjótékonyt és a zsidó szektor számára engedélyezett néhány foglalkozás kivételével a szabad pályán lévő zsidók sem gyakorolhatják foglalkozásukat. Külsőleg is gettóba szorítják az egész zsidóságot.

Utópia azt hinni — mondja a jelentés — hogy a német kormányt valamilyen nyomás politikájának megváltoztatására fogja hajlamossá tenni. A kormányok és az emberbaráti szervezetek nemzetközi akciói kell, hogy egyetlen dologra koncentráltsanak: a zsidók kivándorlásának végrehajtására, a lehető legrövidebb időn belül. Erre nézve programot kell készíteni.

Ausztrália és Dél-Afrika zsidóinak hozzájárulása

Ha a kivándorlás és a kivándorlással kapcsolatos átrétegződési munkát folytatni akarjuk, akkor új pénzeszközöket kell

szerezni. Az ausztriai zsidó közösség 1936-ban a németeknek segélyező tanács rendelkezésére 30 ezer fontsterlinget szerzett, további 50 ezer font is befolyt a zsidóság részéről. A délafrikai zsidó közösség a jelentés évének végéig 100 ezer fontot utalt át. A Tanács az utóbbi hónapokban hehtnként átlagban 5000 fontsterlinget adott ki, szemben a 800 fonttal, amit 1937-ben folyósított a németországi zsidók támogatására és kivándorlására.

A tanács — folytatja a jelentés — állandó kontaktusban állott lord Wintertonnal, az államközi bizottság elnökével, valamint a bizottság hivatali főnökeivel. A tanács állandóan figyelmeztette a kormányokat, hogy a menekültek problémája csakis úgy oldható meg, hogy a kormányok és a magánszervezetek között állandó kapcsolatok jönnek létre. Különösen fontos a menekültek segítése szempontjából Angliának a hozzájárulása. Ez az ország ugyan is az utóbbi hónapokban a legtöbb menekültet fogadott be Európából. A Council ezután újból felhívja az egész világ zsidóságát, védjék meg a civilizációt a könyörtelen elnyomóktól azzal, hogy a menekülteket erőteljesen segítsék. Most már nem is adományokról és jótékony támogatásokról van szó, hanem a civilizációnak egyik mentőakciójáról. A probléma már olyan ponthoz ért el, hogy a humánusan érző kormányok Európában és Amerikában vállvetve dolgozzanak a polgárság jótékonyágát vezetőivel. A lakosság széles rétegeinek nagy erőfeszítést kell kifejteniük, mint-hogy az üldözök országában a kormányok elnyomatási módszerei az utóbbi időben radikálizálódtak.

A Council for German Jewry 1938-ban a Németországból és Ausztriából menekültek ezreit támogatta és 1500-at közülük

tengerentúli letelepedéshez segített. Háromszáz emigráns átrétegződési kurzusokon hasznos foglalkozáshoz segített és 2300 gyermeket elhelyezett. A német birodalomból származó 370 diákot és gyermeket angol iskolákban és kollégiumokban helyeztet el. A Council 30 tudósának szerzett állást, számos Ausztriából származó diákot Angliában és Palesztinában egyetemi tanulmányaikhoz segített.

Németországban a „Reichsvertrantung der Juden in Deutschland” igénybe vételével a Tanács 12 ezer személyt kívándorláshoz segített. Közel négyezer fiatalok részint mezőgazdasági, részint technikai pályára rétegzettek át, ezer ifjút Európa más országában képezték ki gyakorlati pályákra. 1938 utolsó két hónapjában a Tanács a központi zsidó segélyegyesületeket Németországban jelentékeny összegekkel támogatta.

25.000 ausztriai zsidó kivándorlását segítették elő

Ausztriában a Council 25 ezer zsidó kivándorlását segített elő, 30 ezer egyént népkonyhákban és közvetlen pénzádományokkal segélyeztek és hozzávetőleg ötezer embert rétegzettek át, főleg kereskedelmi pályáról az iparira. Palesztinában kereken ezer családot telepített le a Council mezőgazdasági kolóniákra, közel 1500 fiatalok elhelyezkedését intézte el, részint mezőgazdasági centrumokban, részint az ipari átminősítés körül. Támogatta kétszáz gyermeknek bevándorlását és letelepítését a Jugend-alija kereti között, száz személyt segített bevándorláshoz, olyant, aki a kapitalisták kategóriájához tartozik és jónéhány ösztöndíjat teremtett olyan diákok számára, akik a jeruzsálemi héber egyetemen akarják folytatni tanulmányukat.

A tanács hozzásegített háromszáz bevándorlót ahhoz, hogy Braziliába, 250-et ahhoz, hogy Uruguayban telepedhessenek le. Kétezer teljesen vagyontalan zsidó embert ki tudott menekíteni Sanghajba.

1938 december 31-ig a Council javára együttesen 592.836 fontot jegyeztek, melyből eddig 196.532 fontot be is fizettek. A jelentés kiemeli végül, hogy az amerikai Joint Distribution Committee Richboroughban egy 3500 menekült befogadó barakkot építtetett, amelynek fenntartása évi 90 ezer fontot emészt fel.

Csibészfalva története. (B. Gelbert zsidó ifjusági regénye). Magyar nyelven megjelent, hangsúlyozottan zsidó ifjusági regényt alig ismerünk. Se eredetit, se fordítottat. Ezért tarthat legélesebb érdeklődésünkre igényt B. Gelbert most magyarra is lefordított zsidó ifjusági regénye: a „Csibészfalva története”. A regény cselekménye eredetiben nem erdélyi miliónban játszódik le, de a fordító — igen helyesen — erdélyi miliónbe transzponálta át a „zsidó csibészek” kalandos életét, hogy a magyarul olvasó zsidó gyerek érdeklődését ezuttal is fokozza. Maga a regény tipikusan ifjusági regény s mindenekelőtt jó zsidó ifjusági regény, mert a mai zsidó gyermek érdeklődési körébe kapcsolja mesészövését: a kvuca, a kollektivitás életébe s szerencsésen, a humor áldott melegségével sikerült benne szembeállítania a kispolgári elfelfogás esztelenjét a felnövő-kamaszodó mai zsidó gyermek gondolat- és vágyvilágával, mely többé nem a polgári kényelmet becsüli, sőt becsüli túl, hanem a munkát, az alkotást, a pionirok verekjét, a kalandot, melynek végén a termékeny tettek világa bontakozik ki. A „Csibészfalva története” egy vakáció története: néhány zsidó fiú egy erdélyi zsidó birtokra kerül s ott pár héten át a pionirok, az országépítők boldogon lézaz életét éli; tehát igazi kalandokat él meg. A két kispolgári gyermek, akiket a szülői, a családi „bölcsesség” holmi cöfpos tanítónéiké nyaralási akciójába kényszerít bele, végre is szintén Csibészfalván köt ki s itt éneklő társaival az ifju erő, a munkában megtalált testi és lelki szabadság boldog énekét. A regény színes, fordulatos, talpraesett mesészövésű mindegyik. Mint uttörés, mint első kísérlet, a „Csibészfalva története” minden dicseretet megérdemel s bizonyos, hogy az erdélyi zsidó gyermekek számára olyan lelki és szellemi eseményt, olyan élménylehetőséget jelent, ami a könyv páratlan sikerét biztosítja. Az ifjusági regényt a Habonim szervezet adta ki. (s.)

HIREK

Elborult tekintettel

A hitetlen hitével éltm át időt, időtlen, a tegnapi, a más s most, hogy elborult tekintetem: tudom, hogy mily sok a semmisen. Sok az, ami meg nem fogható s a tennél talán több lett már a szó, mely az erdők galyain átréteg s halványan idez szótlan szellemét. A csóknál, mely vágy gátján fennakadt forrabb a kín, mely érte felszakad s a csillagnál több a káprázat, mi lenn titkos bánatba borítja szemem. A puszták homokján izzó nap felett proféták dübörgő szava zenghetett, a máglyákon perzselt testek kinja mind ujra az ég s a mélységbe tekint s a szívemre omló ködön látható, hogy partja felé imbolyog a Jó. A láthatatlan egyre láthatóbb s egyre légből a csók, mert aki a földön végleg elvészett, a végtelent az hamarabb leli meg.

SALAMON LASZLÓ

Tárgu-Muresi előfizetőink figyelmébe! Ertesztjük tg.-muresi előfizetőinket, hogy lapunk ottani képviselővel Fuchs Ferenc urat biztuk meg. Kérjük előfizetőinket, hogy minden, az Uj Kelettel kapcsolatos ügyben Fuchs Ferenc urhoz fordulni sziveskedjenek. Címe: Tg.-Mures, Str. Nicolae Gane 8.

Nagy lendülettel folyik országsszerte a lakosság gyűjtési akciója hadfelszerelési célokra. Bucurestiből jelentik: Calinescu miniszterelnök táviratot kapott 110 constanta-megyei muzulmántól, akik fejenként 100 lej-vel járulnak hozzá a hadfelszereléshez. A táviratot Musztafa Ahmed Constanta megye muftija írta alá. Az aknasugtagi sóbánya tisztviselői és munkásai a kétség lakosaival együtt 30.000 lejt gyűjtöttek össze és bocsátották a máramarosi prefektus rendelkezésére hadfelszerelési célokra.

Május 2-ikán kezdődik Kolozsváron a Gaill-akció. A kolozvári Gaill-akció megkezdésére az előkészületek megtörténtek. Dr. Dachsnerné, aki az akció során Kolozsváron fog tartózkodni, már május 2-ikán, az akció első napján Kolozsvárra érkezik, hogy közismert agitálásával és rátermettségével az akció itteni munkáit támogassa. Kolozsvár zsidó társadalmá bizonyára ez alkalommal is lelkesen fog a nagyletelőségű akció lebonyolításában részt venni, melynek sikeres kimenetele annyira fontos tényezője a palesztinai országépítő munkának.

Az aradi hitközség képviselőtestületének választása. Aradról jelentik: Vasárnap délelőtt zajlott le az aradi neológ hitközség képviselőtestületének kiegészítésére kiírt választás. A választás iránt fokozott érdeklődés nyilvánult meg és nem kevesebb, mint öt listát nyújtottak be. Több, mint a szavazásra jogosultak fele szavazott. A választás eredményeként az alábbiak lettek képviselő-testületi tagok: Bornstein Sándor, Bornstein Rezső, Eichner Akos, Engel Gyula, Farago Rezső, dr. Fischer Jenő, dr. Goldschmidt Lipót, Goldschmidt Miklós, Grünstein Armin, Guttmann Aladár, dr. Herzog Sándor, Holló Frigyes, Huppert Fülöp, Kalmár József, Kaufmann Lajos, dr. Keppich Jakab, Kerpel Izsó, Sándor Béla, dr. Singer József, Singer Lipót, dr. Somló Armin, Schwarz Armin, dr. Székely Ferenc, dr. Székely László, Szigeti Oszkár. Póttagokként az alábbiak kerültek be: Szücs F. Vilmos, Hegedűs Gyula, dr. Valkó Dezső, Földes Soma, Hirsch Jenő, Stern Oszkár, Lányi Izsó, dr. Téthi Pál, dr. Szamek László, Grosz Gyula, Benedek János és dr. Szeiner József.

Szólótulajdonosok figyelmébe! A kolozvári pénzügyigazgatóság 1770 szám alatt április 19-én rendeletet adott ki, amelyben hivatalközzel a pénzügyminisztériumnak április 13-án kelt 2743 számú rendeletére és utalással a szőlőtőkék visszavásárlására vonatkozó és a Monitorul Oficial 1939 április 1-én megjelent 78. számában közölt törvényre, felhívja az összes szőlőtulajdonosok figyelmét arra, hogy folyó évi május 31-ig kötelesek két példányban hivatalos nyomtatványokon kiállított adóvallomásokat benyújtani. A vonatkozó hirdetményt I. Szuresanu kivetési pénzügyigazgató és A. Daina szolgálati főnök irták alá.

Via Mala nagyregénye. John Knittel világhírű műve, a Via Mala, óriásregény formájában, 655 lap, 231 lei, Hevmann: Geldern lovag, kve 158 lei, Németh Andor: Metternich, fve 185, kve 224 lei, Gervais: Ma-Kui kínai orvosregény, fve 125, kve 165 lei, Jacob: A régi Bécs, Strauss-regény 178 lei, Kiss Lajos: A szegény ember élete, 165 lei Lepagenál, K-vár, Postán utánvétellel. Kérjen teljes újdonságjegyzéket.

Május 1-től kezdődőleg csak kivételes esetekben adnak felmentést az összpontosítási gyakorlatokra

Milyen kategóriák kaphatnak felmentést összpontosítás esetén?

Bucuresti, április 24. A Rador távirati iroda jelenti: A nagyvezérkar a tartalékos tisztek és altisztek, valamint a légénységi állományok tudomására hozza a következőket: Az idén május elsejétől kezdve az esetleges összpontosítási gyakorlatokra nem adnak felmentést és halasztást, csak a következő esetekben:

1. Az összpontosítás alól fel vannak mentve: miniszterek, a külföldi követségeken, vagy konzulátusokon szolgálatot teljesítő diplomáciai testületi tagok.

2. Fel vannak mentve a posta és vasúti tisztviselők (akiknek mozgósítás esetére felmentésük van), a polgári fogházak és fegyházak őrei, továbbá azok a tartalékos tisztek és altisztek, valamint légénységi állományaik, akik az Országőrszervezetben a következő alakulatokban vesznek részt: Országőrszervezet parancsnoksága, irányítási központok (Breaza, Sepsiszentgyörgy és Predeal), tartományi parancsnokok, légióparancsnokok és tartományi irányítók. Fel vannak mentve a külföldi tanulmányutakon levők, ha benyújtják látogatási bizonyítványukat, amelyeket a külföldi román konzulátusok láttamoztak. Hasonlóképpen fel

vannak mentve azok is, akik valamilyen állami megbízásból kifolyólag külföldön tartózkodnak, ha betervezték annak az intézménynek az igazolását, amelynek érdekében külföldre küldték őket.

3. Felmentést kaphatnak az összpontosítás alól (kivételes módon és az év folyamán egyetlen esetben) azok, akik betegek az összpontosítás ideje alatt, ha betegségüket az illetékes csapatvezető katonai orvos igazolja. Abban az esetben, ha beteget nem vizsgálhatja meg az illetékes katonai orvos, akkor, ha a betegséget annak a helyőrségnek a katonai orvosa igazolja, ahol a beteg tartózkodik, vagy amely helyőrség legközelebb van a beteg tartózkodási helyéhez.

A felmentési és halasztási kéréseket az érdekeltek a hadtestparancsnokságokhoz (hegyvidéki parancsnokságokhoz, a határőr parancsnokságokhoz, a gárda divízió parancsnokságához, valamint a hadseregfelügyelőséghez) kell intézni. Azokat a kéréseket, amelyeket közvetlenül intéznek a nagyvezérkarhoz, vagy nemzetvédelmi minisztériumhoz, nem veszik tekintetbe.

AZ EGESZ VAROS CSAK a ROYAL sláger mozgó átütősikerű filmjéről beszél!

JEANETTE MAC DONALD és NELSON EDDY

TAVASZI SZERENAD című filmje csak pár napig fut. Nézze meg idejében!

A kolozvári magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak testületének gyűlése. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak testülete Martis Simion elnöklésével népes gyűlést tartott a Vasmunkás Otthonban. Mocan Ioan román és Hegedűs Endre magyar nyelven terjesztették elő a vezetőségi jelentést. Ennek keretében beszámoltak arról az eredményes bérmozgalmról, amely nemrégiben a Belga Romana textilipari vállalatnál, valamint a Dermata-gyárnál folytattak le és amelyek során a tisztviselők jelentős fizetésemelést értek el. Beszámolt ezután a jelentés a kereskedelmi vállalatok és irodák munkaidejének szabályozására tett intézkedésekről és örömmel állapította meg, hogy a szakmai érdekképviselet eredményes munkásságot fejtett ki a tagok érdekében.

Eljegyzés. Jakobovits Iti Sighet és Kolb Sándor Satu-Mare jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

KÉT BORZALMAS SZERENCSETLEN-SÉG A DUNÁN. Bucurestiből jelentik: Két borzalmas szerencsétlenség történt hétfőn Ismail közelében. Egy utasszállító bárka 14 ittas utasa között veszekedés tört ki a Duna közepén, Ismailnál szemben. Adott pillanatban verekedéssé fajult a szóvitás, a bárka megingott és felborult. Hét utasa, akik nem tudtak úszni, megfulladtak, a többire kijáratító hatással volt a hideg víz és ezek partra vergődtek. Majdnem hasonló körülmények között történt a másik halálos baleset. Egy csónak, amelyben két felnőtt és két gyermek ült, az erős hullámverésben felborult. Mind a négy utas a hullámokban lelta halálát.

Szerelmi bánatában öngyilkos lett egy kolozvári fiatalember. Nagy Tibor Goldis ucca 3 szám alatt lakó 21 éves fiatalember tegnap este öngyilkossági szándékból eddig még ismeretlen méreggel megmérgezte magát. A házbeliek az öngyilkos fiatalember horgására lettek figyelmesek. A szobába behatolva Nagy Tibort az ágyon eszméletlen állapotban találták s azonnal értesítették a mentőket, ahonnan a szolgálatos mentőorvos kiszállt a helyszínre és gyomormosást alkalmazott az öngyilkos férfin. A rendőri hatóságok az öngyilkosság ügyében megindították a vizsgálatot és megállapították, hogy Nagy Tibor tettét szerelmi bánata miatt követte el. Az öngyilkosság ügyében a hatóságok tovább folytatják a vizsgálatot, hogy megállapítsák, milyen méreggel követte el öngyilkosságát Nagy Tibor.

Nagyvárad és Biharmegye egyetlen zsidó ortopéd- és gyermekcipő specialistája
Kohn István
belvárosi cipőszalon Oradea, Parcul Traian 1. Dr. Balláné kalapszalonnal mellette.

Dr. Tataru királyi helytartó Bucurestibe utazott. Dr. Coriolan Tataru királyi helytartó tegnap este Bucurestibe utazott külön, bőző közérdekű ügyek elintézése céljából. A helytartó valószínűleg csak a hét második felében tér vissza Kolozsvárra s így kihallgatásokat is csak akkor tarthat.

Felmentették Xenit volt minisztert az aranycsempészségi vádjá alól. Bucurestiből jelentik: Az ifjúi törvényszék tegnap hirdett ítéletet abban a nagyszabású aranycsempészségi bűnyüben, amelynek vádlottai Garlesteanu és több társa voltak. A törvényszék távollétükben háromévi és hathónapi fegyházbüntetésre ítélte Constantin Flavian, Filip Komorvehit, Lazar Erichet, másnéven Lica Ernestut és Robert Lebelt, másnéven Josufot, akik a főtárgyaláson nem is jelentek meg és akik a nyomozás megállapítása szerint külföldre szöktek, illetve ismeretlen helyen tartózkodnak. A törvényszék Garlesteanut és Zaharescut egyenként 2 évi fegyházbüntetésre és egyenként egymillió lej pénzbírságra ítélte. Az egymillió lejes pénzbírságot alkalmazta a távollévő vádlottakal szemben is. A per másik vádlottja, Triteanu hatónapi fegyházbüntetést és 50.000 lej pénzbírságot kapott, míg Xenit volt igazságügy-minisztert és feleségét felmentették a vád és következményei alól, illetve hatónapi feltételes fegyházbüntetést szabtak ki rájuk.

TURISZTIKA

A Haggibbor turistaszaksztyála április 30-án és május 1-én kétnapos autós kirándulást rendez Baisoara-Scarisora-Báloara-Runka szoros-Ördög szoros-Ocolis-Turda-Cluj utiránnyal. Indulás 30-án reggel fél 6 órakor. Jelentkezni legkésőbb csütörtök este 7 óráig a Stadion sportútleben lehet.

Május 1-én autós kirándulás Runki szoros-Ördög szoros-Ocolis utiránnyal. Indulás reggel 6 órakor. Jelentkezni legkésőbb pénteken este 7 óráig a Stadion sportútleben. Az egy és kétnapos csoport a Runki szorosnál találkozik hétfőn reggel.

EGYESÜLETI ÉLET

A Hasomé Hácár és a Bnej Avodáh marosmenti három szniif-hácsárája f. hó 30-án társaskirándulást rendez Istenszöke tetőre (1400 m magas), melyre ezután hívják meg összes tagjait és barátait. Indulás Dédág vonattal, onnan kilenc kilométert gyalog. Részletes információt Friedmann Móse Sálard, Mures, nyújt.

A Brit Trumpeldor ismeretterjesztő előadás-sorozatának keretében, csütörtökön, f. hó 20-án, dr. Lengyel Miklós tanársegéd beszél a nemibetegségekről. Str. Călugărițelor 1.). Felnőtt vendégeket szivesen látunk.

Dr. Nébel: Vázlatok kereskedelmének történetéről

Dr. Nébel A., a szalontai birtokos régi munkása az erdélyi zsidó irodalomnak. Doktori értekezés a teljesen elvont és nagy szemlélettel megírt tudományos munkát tartalmaz. Ez a mű, a British Museum Bodleana könyvtárában lévő „Almursid Alkafi” című arab kéziratot, latin nyelvű magyarázatokkal és kísérő jegyzetekkel tette hozzáférhetővé a szélesebb tudósréteg számára. Később, konkrétan, történeti kutatások foglalkoztatják a szerzőt. Először jelennek meg „Az exilium előtti zsidó diaszpóra elterjedtségének méretei s főokai”, „A zsidóság szerepe a kulturában”, „Korszakfordulatok a zsidó történelemben” című művei. De széleskörű érdeklődését egyházi és egyházi jogi kérdések is foglalkoztatják s elmélyült tanulmányokat ír a talmud jogi alkotásainak két jelentőséről. (A munkás jogai és kötelezései a talmud szerint. Az adás-vétel jogi szabályai a talmudban.) Pedagógia-történeti tanulmányai „A nevelésügy fontossága a zsidóságban” című művében kerülnek az olvasó elé. Papi munkásságának ünnepi termékei, hitszónoklatok teszik változatossá oeuvrejét.

Most megjelent műve „Vázlatok a zsidó nép kereskedelmének történetéről”, Cluj, 1939., rég tartó kutatások eredményét hordja magában. A felvetett tétel kétségtelenül érdekes és nem kevésbé időszerű. Már az elején tévhitet szándékszik megcáfolni. „Am a kommerciális pályák eddigi nagymértvű előzönlése korántsem jelenti azt, mintha a zsidókat valami ellenállhatatlan atavisztikus előszeretettel vonzaná, hajtaná a kereskedői pályára felé; mintha legkiválóbb képességük a kereskedelem terén érvényesülné leginkább; korántsem bizonyítja az, mintha a zsidóság pár exelence: „a kereskedelem népe lenne! Sőt! Épp azt szeretném a következőkben történetileg bebizonyítani, hogy a zsidó nem kereskedő nép, nem „a kereskedelem népe, kat-exochén, hanem az utóbbi évezred kényszerítő körülményei, — a maihoz hasonlóan — minden pozícióból kirekesztő viszonyai szorították rá a zsidót az eladdig nem kultivált kereskedelemre, amely foglalkozást a zsidók teremtették meg Európában...”

Megtudjuk, hogy amikor a zsidók Palesztinába jöttek, akkor a nagy áruforgalom a föníciaiak kezében volt, a helyi kereskedelem pedig a kanaániták látták el. Ebben a korban a zsidót csak a szántóföldje és a kertje foglalkoztatta, az olajfák s figefái érdekelték. Ebben a boldog korban Kanaan talaján szívós, keménynyakú paraszt nép fejlődnek s mezőgazdasági paradicsommá változtatják a részt sziklás, részint homokos talajú országot. Erdekes, hogy a biblia nem is ismeri a kereskedő megjelölést, hanem azt, ki azzal foglalkozik kanaánbelinek nevezi, a talmud kereskedelemmel kapcsolatos kifejezései között pedig sok a görög eredetű. Régi írók bizonyítják, hogy a zsidók nem voltak a kereskedelem népe. Josephus Flavius Apio elleni iratában kerekén kijelenti: „Mi zsidók nem találunk örömet a kereskedelemben”. A talmud is sok helyen ajánlja szülőknek, hogy gyermekeiket kézművességre tanítsák. „Aki felnevelti fiát nélkülül, hogy mesterségre is taníttassa volna, mintha csak rablónak nevelte volna.” (Kidusin 30/b.)

Biztos kézzel vezet bennünket tovább a munka, a vonatkozó irodalom alapos bemutatása és értékmérő elemzésén át, — a római korszak felé, majd a középkor borzalmaiba. Alaposan foglalkozik az uszora kérdésével, annak világi és egyházi jogi valamint történeti ismertetésével. Idézi Agost Zsigmond király udvarában élt pápai követ jelentésének egy részét, mely szerint Lengyelország zsidói nincsenek lenézve, megvetve, mert nem uszorból élnek. Van földbirtokuk, kereskedelemmel foglalkoznak és művelik az orvostudományt, asztrológiát sőt a szépirodalmat is. A történeti adatok egybevetése alapján a szerző megállapítja, hogy a zsidók csak ott foglalkoztak uszorával, ahol és amikor a kereskedelem ipari foglalkozásokból kirekesztették, kitiltották őket.

A kitűnő munkát, mely minden tudományos komolysága dacára kellemes és szórakoztató olvasmány is, szerző Lakatos Gyulának, a szalontai zsidóság egykori kiváló tagjának, néhai hitközségi elnöke emlékeztetének szenteli. (dr. m. l.)

DA, 1939

a ke
ázár
zék

Cluj, április 27
garmesteri hiv
amelyben új ösz
kat a kolozvári
polgársági névje
A városi taná
tálya nagy elők
írás hibátlan és
A jelentkezés
pájában má, sze
dődött meg.
Tegnap az öss
a nagy tanács
be a különböző
szükséges össze
nyomatványok
széírás megke

Rendel
a gyűlöl
és
Sulyosan m

Páris, áprili
ényrendeletet
ágról szóló szá
tát tartalmazza
ása rámutat az
szse kell egye
negyedsével. E
lyan sajtókam
ana a polgárol
Páris, áprili
száma törvény
legen propaga
örvényrendelet
kik közvetett
nylen formáb

Uránia M

Végig szines, c

Kik ta
szerző
Mit mond
lejáró lak

A hivatalo
törvény jelent
ben foganatos
tésekre való te
lek bizonyos k
vény első két
vege a követke

„A városi in
április 23-án
hat hónappal
bérlok javára,
behívást kapta
nem lakóhelyi
nyertek beoszt
reshettek mag
tálya alá esne
lékos tisztek,
1939 március

BMOCZI INT
IRSU VASAR, 30
KAGAZIE GARAS, 30

KÖLTÖZTET

A kezdődik a kolozsvári város- házán az állampolgársági jegy- zékben kimaradtak összeírása

Több hetet vesz igénybe az összeírás

Cluj, április 25. Közöltük Kolozsvár polgármesteri hivatalának ama hirdetését, amelyben új összeírásra hívta fel mindazokat a kolozsvári polgárokat, akik az állampolgársági névjegyzékben kimaradtak.

A városi tanács állampolgársági ügyosztálya nagy előkészületeket tesz az összeírás hibátlan és gyors elintézésére.

A jelentkezés a városháza 20. számú szobájában má, szerdán reggel 9 órakor kezdődött meg.

Tegnap az összeírás céljaira berendezték a nagy tanácsstermet s ajánlatokat kértek be a különböző nyomdai vállalatoktól a szükséges összeíró lapok elkészítésére. A nyomtatványok ma elkészülnek és az összeírás megkezdésének nem lesz semmi akadály.

Valamivel bonyolultabb lesz a jelentkezés, mint az első állampolgársági névjegyzék összeállításának idején. — Most ugyanis az összeírás megbízott tisztviselői felül kell vizsgálniuk a jelentkezők által már bemutatott irásokat s ezután még külön nyilatkozatot kell aláírniuk minden egyes jelentkezővel. Kolozsváron mintegy 6000-re becsülik azoknak a számát, akik az állampolgársági névjegyzékben kimaradtak s ezeknek összeírása mindenesetre több hetet vesz igénybe. Ennek következtében, bár a polgármesteri hivatal által kiadott hirdetésben a jelentkezés végleges határidejéül május 15-ike van kitűzve, valószínű, hogy ezt a határnapot a szükséghez mérten meg fogják hosszabbítani.

Rendelet törvény jelent meg Franciaországban a gyűlöletet szító sajtó megrendszabályozására és az idegen propaganda elűjtésére

Súlyosan megbüntetik azokat, akik külföldről pénzt fogadnak el propaganda-célokra

Párizs, április 25. A hivatalos lap törvényrendeletet közöl, amely a sajtószabadságról szóló számos törvények módosítását tartalmazza. A törvényrendelet indokolása rámutat arra, hogy a közszabadságot össze kell egyeztetni a kollektív érdekek megvédésével. E célból megtiltanak minden olyan sajtókampányt, amely gyűlöletet szít a polgárok között.

Párizs, április 25. A hivatalos lap mai száma törvényrendeletet közöl, amely az idegen propaganda elűjtését célozza. A törvényrendelet vonatkozik mindazokra, akik közvetett, vagy közvetlen úton bármilyen formában, vagy bármilyen címen

külföldről pénzt fogadnak el propaganda-célokra és akik politikai propagandára adják magukat. A törvényrendelet ellen vétőket hat hónaptól öt évig terjedő börtönnel és pénzbüntetéssel sújtják.

A törvényrendelet második szakasza a külföldről származó és érkező alapok elfogadását szabályozza: bárki legyen az, akik közvetett, vagy közvetlen úton, vagy strómannok útján a közéleti munkásság fedezésére szánt pénzalapokat fogad el külföldről — köteles a kifizetéstől számított 8 napon belül az összeget bejelenteni a prefektúrán, valamint pénzbüntetés kiltatásba helyezésével lakcímét is közölnie kell.

ugyanugy vonatkozik. Tudnunk kell, hogy az ország legtöbb helyén a bérelti szerződések április 23-án járnak le. Minthogy a törvény azoknak a tényleges, vagy behívott katonáknak akar támogatására szólni, kik március 23-ika és április 23-ika közötti időben lakóhelyüktől távol teljesítettek szolgálatot, nem vitás, hogy ezt a kedvezményt nem fogja megvonni azoktól az igényjogsultaktól, akiknek bérelti szerződése egy héttel később jár le. Ezt a bíróságok sem értelmezhetik másképpen.

A bérelti szerződések meghosszabbításának kedvezménye kiterjed a törvény szerint azokra a lakókra is, akik az előbb említett katonai-igényjogsultak lakásait vet-

ték bérbe, valamint azokra a személyekre is, akik az utóbb említett bérlők lakásaira kötötték bérelti megállapodást. Ezáltal a törvény kizárja azt a lehetőséget, hogy a katonai-igényjogsultak visszatérésükre következtében a bérlők egész sora estleg lakás nélkül maradjon.

Természetesen, a törvény távolról sem jelenti azt, hogy a katonai szolgálatra behívottak s rajtuk kívül mindazok, akik a törvény védelmében részesülnek, ne vehetnének ki bármely tetszésüknek megfelelő lakást. Ez a törvény felhatalmazza az igényjogsultakat a lakbérleti szerződések hathónapos meghosszabbítására, de nem kötelezi őket erre. (r. v.)

Német-francia sportháború

A német kormány megtiltotta a német sportegyesületeknek, hogy Franciaországban szerepeljenek

Berlin, április 25. A DNB jelenti: „A birodalom sportszervezetei megtiltották a német sportegyesületeknek, hogy résztvegyenek francia mérkőzéseken, mindaddig, amíg a francia kormány nem garantálja a francia és német csapatok közötti egyezmények végrehajtását.

Legutóbb betiltották a német és francia válogatott mérkőzését, amelyet Franciaországban akartak megtartani. Németországban semmi sem akadályozza a francia-német mérkőzéseket, miután szigorúan garantálva van a rend és a biztonság.

Beavatott körök szerint a francia-német sportbarátságot súlyosan érinti a Francia-

ország részéről történt lemondás, alig néhány nappal a mérkőzés kitűzött időpontja előtt. A mérkőzés lemondását és a többi hasonló gesztusokat a francia kormány idézte elő, jöllehet a francia sportkörök és a francia sajtó a mérkőzés megtartása mellett voltak. A francia kormány határozatai súlyosabban érintik a francia sportot, mint a németet. A német kormány nem akar beavatkozni azokba a nézeteltérésekbe, amelyek a francia kormány és a francia sportkörök között támadtak, de nem teheti ki a német sportolókat ilyen váratlan lemondások veszélyének.”

Magyarországi zsidó mérnököket alkalmaz a német ipar?

Egy budapesti lap feltűnést keltező híre a németországi zsidó mérnökök reaktiválásáról

BUDAPEST, ápr. 25. Az Esti Kurir azt a fantasztikusnak hangzó hírt közli, hogy Magyarországról egyre több zsidó mérnök utazik Németországba, ahol a zsidó mérnököket reaktiválták. A német ipari munka egyre fejlődő ütemének ugyanis új mérnök-munkásokra van szüksége. A legutóbbi idők alatt körülbelül nyolcszáz mérnököt keresett a német ipar.

Arra a hírré, hogy a németországi zsidó mérnököket reaktiválták és hogy Németország mérnököket keres, a magyarországi első zsidótörvény következtében állás nélkül maradt mérnökök ajánlatot tettek a német kormányknak. Itt azt a választ kapták, hogy jelentkezzenek a szakközegeknek. Különösen az utépítésnél, valamint a gép- és elektromos iparban van nagy kereslet mérnökökben. Ugy hírik, hogy ezekben az iparágokban számos magyarországi zsidó mérnök helyezkedett el.

Az Esti Kurir munkatársa kérdést intézett a magyar mérnökök országos szövetségéhez, ahol azt a választ kapták, hogy tudnak a németországi zsidó mérnökök reaktiválásáról, valamint arról is tudomásuk van, hogy állás nélkül maradt magyarországi mérnökök Németországban nyertek elhelyezkedést.

A jugoszláv külügyminiszter Berlinben

A magyar miniszterek április 28-án utaznak a német fővárosba. Czinczár Markovics nyilatkozata a jugoszláv-magyar kérdéstről

Belgrád, április 25. (Rador). Markovics jugoszláv külügyminiszter reptőlgyépen ma délel 12 órakor Berlinbe utazott von Ribbentrop meghívására.

A Politika című belgrádi lap szerint jugoszláv politikai körök ismételten hangoztatják, hogy Czinczár Markovics külügyminiszter berlini látogatásának kizárólag tájékoztató jellege van.

A budapesti Esti Ujság jelentése szerint a magyar miniszterek berlini útjának időpontját véglegesen április 28-án állapították meg.

A párizsi sajtó szerint Budapest és Belgrád között támadást kizáró egyezmény jön létre.

Belgrád, április 25. Markovics külügyminiszter a budapesti Uj Nemzedék munkatársának a közelebről várható magyar-jugoszláv táncszokásokkal kapcsolatban ezeket mondotta:

— Mi mindig vendégszerető nép voltunk és örülünk, ha megszoríthatunk egy baráti kezdet. A magyar-jugoszláv barátságunk nálam személyes hagyományai vannak. Magyarországon voltam akkor, amikor az önkormányzatja emlékeztetés mohácsi beszédét elmondotta. A mostani megbeszélések is ezen a vonalon mozogtak. Nem kívánhatjuk, hogy többször mondják, hiszen az önkormányzat elnöke is igen szófutár ember.

Ciano külügyminiszter pedig a következő nyilatkozatot tette:

— A velencei tárgyalások eredményével meg vagyok elégedve és remélem, hogy a megbeszélések jó hatással lesznek Magyarország további sorsára is. Ennek a kedvező fejlődésnek előjeleit már a római tárgyalások is láttam. Azt mondom talán, hogy Velence egyenes folytatása Rómának.

A Journal úgy tudja, hogy Ciano külügyminiszter Belgráddal szemben szavatosságot vállalt Magyarország jószándékai tekintetében. Párizsban egyébként úgy értesülnek, hogy Csáky magyar külügyminiszter közelebről Belgrádba utazik és ott írják alá a tervezett megnevezési és baráti szerződést.

Átszervezik a jugoszláv kormányt
Belgrád, április 25. A jugoszláv kormány átalakítására vonatkozó tárgyalások, hír szerint, már ma megkezdődnek. Cvetkovic kormányának átszervezését a szerb-horvát megegyezés teszi szükségessé. A tárgyalások olyan irányban folynak, hogy az új kormányt ismét Cvetkovic alakítsa meg a jelenlegi kormány többségéből és a jelenlegi horvát parasztpárti-demokrata koalícióból. A kormányban mindkét tábor megfelelő képviselőt kapna. Szó van arról is, hogy Dél-Szlávia harmadik nagy népcsoportját, a szlovéneket is bevonják a kormánykoalícióba, de még nincs eldöntve, hogy a szlovén klerikális, vagy liberális pártot kapcsolják-e be a kormány átszervezésébe.

Uránia Mozgó

Dorothy Lamour

exotikus szépségű művésznő filmremekje:

Tura, a dzsungel szerelmese

Végig színes, csodás kiállítású film, melynek izgalmas cselekménye az előttünk ismeretlen dzsungelben játszódik le. Főszerepben:

Ray Milland

MŰSORON KIVÜL HANGOS HIRADÓ!

Kik tarthatnak igényt a lakbérleti szerződések meghosszabbítására?

Mit mond a törvény és mit mond a bíróság? A május elsején lejáró lakbérleti szerződésekre is kiterjed az új törvény hatálya. Kik maradhatnak vissza lakásaikban?

A hivatalos lap április 20-i számában törvény jelent meg, amely az utóbbi hetekben foganatosított államvédelmi intézkedésekre való tekintettel a bérlők egy részének bizonyos kiváltságokat biztosít. A törvény első két szakaszának szó szerinti szövege a következőképpen hangzik:

„A városi ingatlanokra vonatkozó, 1939 április 23-án lejáró lakbérleti szerződések hat hónappal meghosszabbíthatnak azon bérlők javára, akik tényleges katonák vagy behívást kaptak, amennyiben ezek a bérlők nem lakóhelyükön, hanem más városban nyertek beosztást és így új lakást nem kereshettek maguknak. A jelen törvény hatálya alá esnek azok a tényleges és tartalékos tisztek, altisztek és katonák, akik 1939 március 23-ika és április 23-ika kö-

zött más városokban teljesítendő katonai szolgálatra behívást nyertek.”

„Azok a személyek, akik ilyen (katonák által elfoglalt) ingatlanokat béreltek ki, régi lakóhelyükön maradnak az előbbi szakaszban engedélyezett meghosszabbítás lejártáig. Ugyanez vonatkozik azokra a személyekre is, akiknek ez utóbbi említett lakásokat kellene elfoglalniuk.”

A törvény a továbbiakban haladékat ad a katonáknak és behívottaknak a lakbér megfizetésére abban az értelemben, hogy a lakbérperekben a bíróságok a bérelti megállapodás lejártáig felfüggeszhetik a behajtási eljárást. Előírja ezenkívül a törvény, hogy a katonák és hadbavonultak — amennyiben új lakást bérelnek ki, nem kötelesek nagyobb bérösszeget fizetni, mint megelőző lakásukban, még akkor sem, ha a megkötött lakbérleti szerződés másképpen intézkedne.

Az új lakbérleti törvény alkalmazásával és értelmezésével kapcsolatban a kolozsvári városi járásbírósnál munkatársunk a következő felvilágosítást nyerte:

— Noha a törvény csak azoknak a lakbérleti szerződéseknek a meghosszabbításáról beszél, amelyek 1939 április 23-án jártak le, nem kétséges, hogy ez a kedvezmény az április 30-i lejáratu szerződésekre is

MUTARI
LOC
SIN PROVINCE

RIMÓCZI INTREPR. DE TRANSPORT CLUJ

HRDU VISAVL. CU GARA. PIATA GÁRII 9. TEL. - 3369.
MAGAZIE GARAJ SI LOCUINTA STR. GÁRII 9. TEL. - 3025.

KÖLTÖZTETÉSEKET LEGOLCSÓBBAN
VALLALOK.

(dr. m. l.)

SPORT

A B) liga küzdelemben eddig a legjobban a TMAC csapata szerepelt

Tizenegy mérkőzésből tizet nyert az A) ligás-jelölt temesvári csapat

Cluj, április 25. (Az Uj Kelet tud.) Mikközben a Nemzeti Bajnokság első osztályának érdekes küzdelme folyik, a sportközvélemény csak kis mértékben érdeklődik a B) ligák bajnokai versenyé iránt. Ez az érdeklenség nem egészen indokolt. A B) liga küzdelem helyenként igen érdekes és nivós mérkőzéseket jelent, hisz elfelejtendő, hogy a négy csoportban folyó B) liga küzdelemből három csapat jövőre az első osztályban játszik.

Nem céltalan tehát, ha a B) ligák eredmény vonatkozású táblázatát szemléltetjük közreadjuk. Ebből mindenekelőtt kiderül, hogy a két erdélyi csoportvezető közül a temesvári TAC és TMTE fuziójából létrejött TMAC az, amely már az első osztályba való bejutásért játszó selejtezőre minősítette magát. A TMAC csapata igen jól szerepelt a folyó küzdelemben: tizenegy mérkőzésből tizet nyert, mindössze egyet veszített. Csoportjában papírforma szerint behozhatatlanul vezet. Szép teljesítmény.

Az északi alcsoportban még tisztázatlan a helyzet. Az első helyet a Mures őrzi, pozíciója azonban korántsem látszik megingathatatatlannak. Főleg az Industria Sármei veszélyezteteti elsőségét. Az elsőre még a közelmúltig komoly esélyes volt az Universitatea csapata is, az utóbbi két héten elszenvedett vereségei révén azonban esélyei tekintélyesen csökkentek.

A két erdélyi csoport állása egyébként a következő:

Északi alcsoport:

Mures	12	10	6	2	38:13	20
Industria Sármei	12	8	2	2	25:11	18
Universitatea	13	6	3	4	18:17	15
Crisana	13	5	5	3	17:11	15
Olimpia	13	6	1	6	13:17	13
Törekvés	13	5	1	7	19:25	11
SGS	12	5	0	7	18:27	10
Monopol	11	3	2	6	17:21	8
Tricolor	13	2	3	8	16:27	7
Victoria	12	2	3	7	8:24	7

Déli alcsoport:

TMAC	11	10	0	1	40:11	20
CFR	13	7	2	4	19:13	16
Jiul	12	7	1	4	30:18	15
Rovine Grivița	13	7	0	5	21:19	14
NAC	11	7	0	4	39:16	14
Vulturii	12	6	0	6	27:30	12
Minerul	12	6	0	6	25:17	12
Crai Jovan	12	5	1	6	24:30	11
Sóimii	12	1	1	10	9:40	3
Unirea M. V.	13	1	1	11	10:43	3

Mi újság a sportvilágban?

A nagyváradi Makkabi a közeljövőben új, tágas, jól berendezett otthont avat fel magának. Az egyre fejlődő nagyváradi zsidó sportegyesület eddigi otthona szűknek és alkalmatlannak bizonyult. Hogy a tagok fokozott sportigényeinek és társadalmi szükségleteinek eleget tegyen, az egyesület vezetője elhatározta, hogy új otthonba költözik. Az új otthon a város legalkalmasabb pontján és teljesen átalakított új helyiségekben kap helyet. Bizonyos, hogy ez az otthonváltás még jobban fokozni fogja ugy a Makkabi sportfejlesztését, mint azoknak a társadalmi kapcsolatoknak a kiépülését is, amelyek eddig is szorosan fűzték egymáshoz Nagyvárad zsidó társadalmát és a Makkabit. Az új otthon ünnepélyes megnyitása előreláthatólag május első hetében lesz.

A kolozsvári Haggibbor sportegyesület megalakította tizenegyedik aktív szakosztályát: az atlétikai szakosztályt is. Az atlétikai szakosztályba beiratkozni esténként 6-8 között az egyesület irodájában, Str. Iuliu Maniu 2. II. em. lehet. Az atlétikai szakosztály hivatásos edző vezetése mellett május 1-től kezd meg a működését.

Távolbalátón közvetítik az angol kupadöntőt. Ezek szerint bárki láthatja a nagy mérkőzést, ha van távolbalátója. Míthogy jegyet már egy sem lehet kapni, a londoni nyilvános helyek távolbalátókat szereznek be és máris hirdetik, hogy kényelmes fotelből lehet végignézni a kupadöntőt.

A Kispest futbalcsapata a közeljövőben — talán május 10-én — mégis ellátogat Kolozsvárra. Kolozsvári sportkörök mé a tavasz folyamán biztosra veszik a Budafok Kolozsvári látogatását is.

HOGYAN KAPHATJA VISSZA AZ ÖN SZERVEZETE, RÖVID PÁR NAP ALATT, TELJES ÉLETEREJÉT

Az életképesség az élet erőinek energiáját jelenti, ennek dacára kevesen vannak töretlen életerejük birtokában. A felhőtlen legnagyobb része fizikai indiszpozíciókkal küzd: derékfájdalmak, májpingás, vérkeringési és húgyszervi zavarok, reuma, kövérégre való hajlamoság stb. zavarja meg főbb-kövérégre a belső szervek egyensúlyát. Ennek következménye a szervek működésének meglassúdása és az aktivitás lecsökkenése. Hogy a múlt évek dacára is megőrizzük töretlen életünket, feltétlenül küzdenünk kell az intoxikáció ellen, azaz a máj működését megzavaró, a vesztőrendet eldugaszoló és így a vért megmérgező salakot és mérgeket felhalmozódása ellen.

Hírneves professzorok számtalan kísérlettel és tudományos munkával bizonyították be, hogy az intoxikáció ellen Urodonal kezeléssel védekezhetünk. Megemlítjük Hérard professzort, az orvosi akadémia volt elnökét, aki rendeli és Omega is használja az Urodonal-t.

Régebben a toxinoknak a szervezetből való eltávolítására különféle gyógyteákat és hajtókat használtak, azonban ezek csak részleges eredményt adtak. Korunk nagy klinikusai, tudományos kutatásait eredményeként, létrehoztak egy egyszerű szer, amely tökéletesen oldja meg a kérdést és így megteremtették az Urodonal-t.

Elsőrendű tudományos adatok alapján az Urodonal nyújtja a legegyszerűbb de egyszersmind a leghatásosabb kezelést: valóban teljesen elegendő naponta 1-2 kanál, egy kevés vízben bevéve, hogy feloldja és eltávolítsa a szervezetből a húgysavat, a húgysavat, az oxalsavat, az összes mérgező anyagokat, salakokat és ártalmas anyagokat. Az Urodonal felhívja a vért, és szabályozza a vérnyomás-terhermentesíti és felhívja a szerveket.

AZ URODONAL KÉSZÍTMÉNY ELŐNYEI:
1. AZ URODONAL-t nem szokja meg a szervezet.
2. AZ URODONAL kura alkalmával, nem kell különleges étrendet követnünk.
3. SZEDHETŐ AZ ÉV BARMELY SZAKÁBAN.

A társadalombiztosító intézetorvosi kara is rendel URODONAL-t

URODONAL

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRÁKBAN és DROGÉRIÁKBAN

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MÁRKA

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Csütörtökön este: Mütét

— Tomcsa Sándor vígjátéka —

— Eredeti bemutató —

F. hó 27-én, csütörtökön este mutatja be a színház az Erdélyi Helikon állandó drámapályázatának harmadik kitüntetett és előadásra ajánlott darabját, Tomcsa Sándor Mütét című vígjátékát.

Tomcsa Sándor ma egyike a legeredetibb íróknak, aki érdekes és újszerű írásával már régen kedvence lett a közönségnek. Első színpadi próbálkozása pedig előreláthatóan a legnagyobb sikerrel fog járni, mert a Mütét egy hivatásos és ötletekben gazdag, nagy-szerű tollu humorista biztos kézzel megírt meglepően érdekes darabja. Modern és friss, amellyel maradéktalan életismeretű duzzado ez a vígjáték, melynek képletes címe, a mai

intelligens középosztály ezer és ezer kis tragédiának egyikét mutatja be olyan megoldás keretében, mely — mint egy nehéz orvosi műtét — vagy katasztrofálissá válik, vagy megmenti a beteg életét. A szerző a legnehezebb és legemberibb megoldást választja, mely természetes és megnyugtató: a lélek és érzékek skrupulusaitól felszabadultan indul új életnek hőse, dr. Ember László, a „ma” szenvedő intellektusa.

A színház a legnagyobb ambícióval készül a csütörtöki bemutatóra, amely előreláthatóan kimagasló eseménye lesz az idei szezonnak.

Beness Ilona, Czopán Flóri, Faludi Márta, Feledy Éva, Rajnai Elli, Nagy István, Tompa Sándor, Kovács György, Mészáros Béla, Bodó György, stb. Rendező: Szabados Árpád. A premierbérlek helyeit szerda délig tartja a pénztár.)

Péntek 9: Mütét. (A rendező bérlek helyeit csütörtök délig fenntartja a pénztár.)

Szombat d. u. 5: Bubus. (A nagysikerű operett első olcsó helyáras előadása.)

Szombat este 9: Gyimesi vadvirág. (Géczy István népszínműve, énekekkel, táncokkal és dalokkal. Teljesen új betanulásban. Főszereplők: Bázza Éva, Csengeri Aladár, Csóka József, Czopán Flóri, Deésy Jenő, Fülöp Sándor, Gróf László, Hoffmann Mária mint vendég, Jenei János, Miklóssy Margit, Perényi János, Rajnai Elli, Szentés Ferenc, Tompa Sándor. Rendező: Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József. Rendek helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 3: A vén bakancsos és fia a huszár. (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Egy bolond százat csinál. Vasárnap este 9: Gyimesi vadvirág.

Hétfő d. u. 6: Gyimesi vadvirág. Hétfő este 9: Egy bolond százat csinál.

A ROYAL MOZGO MUSORA:

Jeanette Macdonald és Nelson Eddy a Tavaszi szerenád. (Szerelmesek) című film-ben. Elegáns toalettek! Egy film, amit mindenkinek látni kell! A Metro Goldwyn jubileumi sorozatából. Kedvezményes és szabadjegyek vasárnap érvényes-tenek. Számozott helyek. Telefon 37-05.

A CAPITOL MOZGO MUSORA:

Különleges premier! A marnel hős. replők: Raímu, a franciák leg jellemzősége, Adalbert Bas Dario és Aimos. A film előtt a sebb világhírű.

A SELECT MOZGO MUSORA:

Az álarcos ember. Az utóbbi évek leg masabb kalandfilmje, főszereplő Tonto, a rézbörtök vezére és Silver ördögös ló.

RIO MOZGO MUSORA:

Ma 3, 6 és 9 órakor két sláger egy hely- arért: I. A jéghecegnő. Gyönyörű zenés operett, melynek főszerepeit a bájós Sonja Henie, Don Amach, Leon Hersholt és a Ritz testvérek játsszák. II. A halálos veszedelem. Izgalmas detektív dráma. Fősz.: Warner Oland. III. A legújabb Hírű.

Következő műsorunk: I. Az éjfél mars. Az eddig megjelent háborús filmek leg- nagyobbika. Fősz.: Lionel Barrymore és Warner Baxter. II. Buffalo Bill (Az igaz- férfi). Fősz.: Garry Cooper.

AZ EDISON MOZGO MUSORA:

Kettős szenzációs műsor: I. A buvárhajó. Izgalmas filmsoda. Pat O'Brien-vel. II. Dick Foran bravuros cow-boy filmje, az Ország törvény nélkül. III. Hírű. Előadások kezdete: 3, 6 és 9 órakor. Helyáras: 12+5 és 19+6 lej.

Az A) és B) listájú kompenzációkra nem vonatkoznak a szabadforgalmi devizákka- kapcsolatos új rendelkezések. Tegnap szá- munkban közöltük, hogy a Külkeresked- met Irányító Igazgatóság május 1-én új rendszert vezet be a szabadforgalmi devizák- kal történő importtal kapcsolatban, amely- nyben május 1-től kezdve csak az import- kvótával bíró cégek importálhatnak sza- badforgalmi devizák ellenében. Amint ér- sülünk, az új rendszer az A) és B) listájú áruk kompenzálásával történő import- en- portra nem vonatkozik. Itt írjuk meg, hogy a Külkereskedelmet Irányító Igazgatóság legújabb rendelete szerint a kompenzáció- tételeknél az áru értéke külföldi valutába- irandó és e célra új nyomtatványoka- készítették.

Zürichi árfolyamok (április 25): Márk 178.75, holland forint 236.65, dollár 445.87, font 20.8675, francia frank 11.8075, olasz lira 23.45, csehkorona (nem jegyzik), pen- gő 87, dinár 10, lej 3.25, zloty 84, belgas 74.925.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 1 lej. Aláíráskeresők, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apró- hirdetéseket csak előrefizetés mellett kü- lönk. Jelíges levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózott leveleket továbbítunk.

Huszonkét éves zsidó fiatalember, iparos segéd, Kolozsváron bármilyen állást vállalna. Cim: Abraham Mihály, Str. Mărăsesti 60.

Gözkemenőt üzembem megtekinthető, ma- gyot, megvételre keres „Familia” kenérgyár Cluj.

Kiadó gyárhelyiség 6x20 iparárrammal, nagy pincével, Str. Anton Pan 6.

Kiadó egy nagy szoba, konyha, speiz gyer- mekten házaspárnak. Külön egy kis szoba. Róth, Calea Decebal 20.

Két szoba, konyha, fürdőszoba napos udva- ron május 1-re kiadó. Regele Ferdinand 133.

Vendéglős házaspár (a nő elsőrendű főz- nő) a nyári szezonra (esetleg állandóra) klub, fürdő vagy nyaralóhelyen levő orth- kóser konyha vezetését vállalja. Megkeresést „Eletlehetőség” jelígre a kiadóba.

Költözöködők! Övjátok gyermeketeket a po- loskák útján történő fertőzéstől. Garantált módszerrel irt Deák mérnök. „Antisect” féregtelenítő vállalat P. Unirii 7. Telef. 17-17.

Három szobás komfortos lakás május 1-re kiadó. Calea Motilor 75.

Pászka és pászkaliszt kapható 25 lejér- kilogramonként. Orth. Izr. Hitk. Str. Duba- larilor 1.

Nagys- iejlőd- és az- építé- Zsid

Cluj, április 25. Kolozsvári zsidó évi közgyűlést termében, mely megtöltötték az a kórház helyi- deklódés is igaz- nak ez az inté- rég tullepte az- rait és egy kor- lis intézmény m-

A közgyűlést meg, aki immár- let élen és pár- kitartással és- zött is annyi r- ház hajóját. B- kórház feljődés- radaktalanul be- a szegénysorsu- zsidó orvosgéné- és zsidó ápoló- szűkséget dik- súlyos nehézség- áll az új kétem- 60 betegnek fog- egy új, nagy le- előrehaladni. A- és teljesítmény- közösség még- mértékben fog- hogy minél nag- icsessen elátni- hető legyen az- Dr. Vass Zolt- az egyesület k- kórház igazga- munkáját, am- nagy eredmény- zetőinek. Peller- urak intézkedé- lása tekintetéb- a kórház gazda- és Építés” jels- előtt választott- ságga érielt, kis- monia kiépítésé- Dr. Fenechel I- orvosi munkáján- lönböző osztály- műtétekről tesz- alapján. Kiemel- tékben érezhető- imperatív szűks- kibővítését. Az- doán szufolt vo- is lehetett felve- állított pótgya- bilitógyszászati- vezetésére egyh- hivta, meg a vez- Dr. Farkas In- paganda műve- vázolja. Az ing- zekvó száma föl- megközelíti a m- zetésről különböz- lett gondoskodn- lésen kívül egy- akció fogja a to- tenzivebb menet- az elért eredmé- kozó céltudatos- törni a sok hel- zőnyt. Elkerülhe- ségek is rendszé- a kórházegyesül- látott betegek t- lékről kerül a k- kiemeli dr. Fisch- tását a kórházba- évente jelentékek- génybetegek ellá- közzönetét fejez- akcióért.

Peller Lajos a- sőt olvassa fel. E

Dr. Farkas In- paganda műve- vázolja. Az ing- zekvó száma föl- megközelíti a m- zetésről különböz- lett gondoskodn- lésen kívül egy- akció fogja a to- tenzivebb menet- az elért eredmé- kozó céltudatos- törni a sok hel- zőnyt. Elkerülhe- ségek is rendszé- a kórházegyesül- látott betegek t- lékről kerül a k- kiemeli dr. Fisch- tását a kórházba- évente jelentékek- génybetegek ellá- közzönetét fejez- akcióért.

Peller Lajos a- sőt olvassa fel. E

Dr. Farkas In- paganda műve- vázolja. Az ing- zekvó száma föl- megközelíti a m- zetésről különböz- lett gondoskodn- lésen kívül egy- akció fogja a to- tenzivebb menet- az elért eredmé- kozó céltudatos- törni a sok hel- zőnyt. Elkerülhe- ségek is rendszé- a kórházegyesül- látott betegek t- lékről kerül a k- kiemeli dr. Fisch- tását a kórházba- évente jelentékek- génybetegek ellá- közzönetét fejez- akcióért.

Peller Lajos a- sőt olvassa fel. E

Dr. Farkas In- paganda műve- vázolja. Az ing- zekvó száma föl- megközelíti a m- zetésről különböz- lett gondoskodn- lésen kívül egy- akció fogja a to- tenzivebb menet- az elért eredmé- kozó céltudatos- törni a sok hel- zőnyt. Elkerülhe- ségek is rendszé- a kórházegyesül- látott betegek t- lékről kerül a k- kiemeli dr. Fisch- tását a kórházba- évente jelentékek- génybetegek ellá- közzönetét fejez- akcióért.

Peller Lajos a- sőt olvassa fel. E

Tenge- let

AL. JORDAN 12 rue Telef. Anjou 04 Magyar Beutazási vizu érdezősködés

Nagyszabású filantropikus munkáról, fejlődésről, takarékos gazdálkodásról és az új kétemeletes betegpavillon építéséről számolt be a kolozsvári Zsidó Kórházegyesület közgyűlése

Cluj, április 25. Vasárnap tartotta meg a kolozsvári zsidó Közkórház-egyesület rendezett közgyűlést az orth. hitközség tanács-termében, melyet ez alkalommal zsufozásig megtöltöttek az egyesület tagjai, pártolói és a kórház helyi és vidéki barátai. A nagy érdeklődés is igazolta, hogy Erdély zsidóságának ez az intézménye a köztudatban is már rég túllépte az egyszerű jótékony határait és egy komoly missziót teljesítő szociális intézmény méreteit öltötte magára.

A közgyűlést dr. Sebestyén József nyitotta meg, aki immár egy évtizede áll az egyesület élén és pártatlan agilitással, lankadatlan kitartással és a legulsóbb viszonyok között is annyi rátermettséggel vezeti a kórház hajóját. Bevezető beszédében vázolja a kórház fejlődését és leszögezi: a kórház maradéktalanul beváltotta hármasszociáját: a szegénysorsú betegek ápolását, a fiatal zsidó orvosgeneráció gyakorlati kiképzését és zsidó ápolónővérek kiképzését. A nagy szülők diktálta a kórház kibővítését és súlyos nehézségek dacára is, már tető alatt áll az új kétemeletes belbeteg pavillon, mely 60 betegnek fog helyet adni. Ezzel a kórház egy új, nagy lépéssel fog a fejlődés útján előrehaladni. A becsülettel végzett munka és teljesítmény jogán elvárja, hogy a zsidó közösség még az eddigénél is fokozottabb mértékben fogja az intézményt támogatni, hogy minél nagyobb számú szegény beteget ihessen ellátni és mielőbb teljesen befejezhető legyen az új betegpavillon.

Dr. Vass Zoltán főtitkári jelentése kiemeli az egyesület különböző bizottságainak kórház-igazgatófőorvosának fáradságteljes munkáját, amelynek köszönhető az elért nagy eredmények. A gazdasági bizottság vezetőinek, Peller Lajos és Krémér Bernát urak intézkedései a gazdálkodás racionalizálása tekintetében szilárd alapokra helyezték a kórház gazdasági ügymenetét. A „Munka és Építés” jelszavával indult meg a két év előtt választott vezetőség, melyet az valószínűleg eléri, kiegészítve a belső béke és harmónia kikapcsolásával.

Dr. Fenichel Mór igazgatófőorvos a kórház orvosi munkájáról és a betegellátásról, a különböző osztályokon végzett vizsgálatokról, műtétekről tesz jelentős számszerű adatokat alapján. Kiemeli a kórház legnagyobb mértékben érzhető hiányát: a helyhiányt, ami imperatív szükségletként követelte a kórház kibővítését. Az év folyamán a kórház állandóan zsúfolt volt, a betegek egy részét nem is lehetett felvenni, dacára a folyosókon felállított pótágyaknak. Szükséges volt a II. belgyógyászati osztály felállítása, melynek vezetésére egyhangúlag Farkas Imre dr.-t hívta meg a vezetőség.

Dr. Farkas Imre főorvos az egyesület propagandai munkájának különböző irányait vázolja. Az ingyenes betegek állandóan növekvő száma folytán az erre fordított összeg megközelíti a másfélmillió leit, melynek fedezéséről különböző akciók megindításával kellett gondoskodni. Taggyűjtés és tagdíjmelelésen kívül egy újabb engedélyezett téglaközpont fogja a további propagandamunka intenzív menetébe bevezetni és reméli, hogy az elért eredmények és a kórházban mutatkozó celtudatos koordinált munka meg fogja törni a sok helyütt még tapasztalható közönyt. Elkerülhetetlen, hogy a vidéki hitközségek is rendszeres támogatásban részesítsék a kórházegyesületet, hisz az ingyenesen ellátott betegek több, mint 50 százaléka a vidékről kerül a kórház gondozásába. Külön kiemeli dr. Fischer Tivadarné pártatlan agilitását a kórházban sikeres rendezésénél, amely évente jelentékeny összeget hoz fel a szegénybetegek ellátására. A közgyűlés köszönetét fejezi ki ezen eredményes bál akcióért.

Peller Lajos a felügyelőbizottság jelentését olvassa fel. Pontos számadatok mutatják

a racionális körültekintő és tervszerű gazdálkodás eredményét: minden vonalon az előbbi évekhez viszonyítva **tekintélyes megtakarítást, a deficit nagyfokú csökkentését, valamint az adósságterhek lényeges megkécsébbítését.** A kórház most abba a helyzetbe jutott, hogy az ingyenes betegek egy részének a költségeit már saját üzemi nyereségéből képes fedezni. Ugy a kórházüzem, mint a kórházegylet költségvetése fokozódó javulást mutat az előző évekhez képest, azonban az egyensúly biztosítására további erőfeszítésekre van szükség.

Dr. Róth Marcell, a Főorvosi Tanács elnöke, a kórház főorvosai karának és a fiatal orvosok gárdájának eredményes munkájáról számol be. Orvos-szociális, orvosetikai, tudományos problémák foglalkoztatták a Főorvosi Tanácsot, továbbképző tanfolyamot tartott orvosok és ápolónők számára, ösztöndíjat és pályamunkadíjat tűzött ki és programjába illesztette az általános zsidó egészségvédelem égető kérdését is. A kórház orvosi testületének munkáját egy nagy cél irányította: a betegellátás legteljesebb és

korszerű tudományos színvonalának az elérése. Ezt a célt fogja szolgálni az építés alatt álló új pavillon is. Ugy érzi, hogy ebben a sötét zivatarban, mely a zsidóságot sújtja: a kórházban és kórházegyletben folyó munka világító reménységű, egy jobb jövő biztosítéka. Meleg felszólítást intéz Kolozsvár és Erdély zsidóságához: fogadják megértéssel és szeretettel és főként aidozatossággal ennek a nagy feladatokkal terhelt intézménynek a célkitűzéseit, amelyeknek központjában az új pavillon befejezése áll.

Dr. Weinberger Mózes főorvosi nagy elismeréssel adózik a közgyűlési jelentésekben kifejezésre jutott igaz zsidó értelmű munkáért.

A közgyűlés elé terjesztett jelentésekből az alábbi bevételek adatait ragadjuk ki:
Kiadás: 3.275.388 lei.
Bevétel: 2.661.983 lei.
Hiány: 613.335 lei.
Ingyenbetegellátás költségei: 1.375.000 lei.
Ebből a kórház saját üzemből fedezett 731.000 lei.

Ápolott betegek száma 1969, ebből vidéki 55 százalék, másfelekezeti 38 százalék.

Ápolási napok száma 26.864, ebből ingyenes ápolási napok száma 10.952, azaz 45 százalék (mult évben 36 százalék). 1939. év első negyedében ez már az 52 százalékot érte el. Nagyobb műtétek száma: 660.

Szülések száma: 123.
Röntgen-vizsgálatok száma: 3.860.
Laboratóriumi vizsgálatok száma: 6.860.
Elektrokard-vizsgálatok száma: 646.
Ambulancián kezelt betegek száma: 5.315.

KÖZGAZDASÁG

Hogyan fizethetők a régi adóhátralékok és más állami követelések?

Cluj, április 25. Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a pénzügyminiszter szigorú rendeletet küldött az adóhivatalokhoz, amelyben az adóbehajtó közegeket a régi adóhátralékok és más régi állami követelések legszigorúbb behajtására utasította. A rendelet szerint az ilyen tételekre további haladékok nem adhatók és az eddigi haladékok is tegnap érvényüket veszítették. Egyidejűleg a rendelet megemlíti azt is, hogy a régi hátralékok rendezésére vonatkozó törvény április 1-én megváltozott, vagyis ezek a régi tételek az eddigieknél is nagyobb kedvezményekkel rendezhetők.

Az 1939 április 1-i új törvény szerint az 1932 január 1. előtti adóhátralékok és más állami követelések hetven százalékát (eddig ötven százalékát) elengedi a pénzügyminiszter, ha a rendezés 1939 szeptember 30-ig megtörténik. A fizetendő 30 százalék egyharmada (az eredeti összeg tíz százaléka) készpénzben fizetendő, míg az eredeti összeg 20 százaléka 1935 évi 3 százalékos consolidarea kötvénnyel, vagy adóbónnal névértékben fizethető. Ha a rendezés 1939 szeptember 30. után történik, ugy az engedélyezett hatvan százalék és az eredeti összeg 15 százaléka készpénzben, míg 25 százaléka 3 százalékos Consolidarea kötvénnyel fizetendő. Ezeket kivül elenge-

dik az azóta felgyülemlött késedelmi kamatok jórészt is.

Uj rendelkezése a törvénynek az, hogy az 1932-33. és az 1933-34. pénzügyi évekre (1934 március 31-ig) esedékes hátralékok fizetésére is kedvezményeket engedélyez. Eddig ugyanis ezek a tételek teljes összegükben voltak fizetendők, 20 százalékban készpénzben és 80 százalékban három százalékos Consolidarea kötvényekben. Az új törvény az eme állami követelések 55 százalékát teljesen elengedi, ha a rendezés 1939 szeptember 30-ig megtörténik, míg szeptember 30. után engedély csak 40 százalék. A fizetendő 45 százalékból 15 százalék készpénzben és 30 százalék 1935 évi 3 százalékos Consolidarea kötvényben teljesítendő, szeptember 30-ig. Október 1-től kezdődően e tételekből 20 százalék fizetendő készpénzben és 40 százalék 1935 évi 3 százalékos Consolidarea kötvényekkel, vagy adóbónnokkal.

Az új törvény könnyítéseket tartalmaz az 1934 április 1. utáni hátralékoknak ugyanazidőből származó állami követelésekkel történő kompenzálására. A pénzügyminiszter ezekkel a kedvezményekkel teljesen likvidálni akarja a folyó pénzügyi évben e régi tételeket és ezért adott ki szigorú utasításokat a behajtásukra.

A márciusi személyzeti adó a mult évi törvény rendelkezései szerint számítandó és fizetendő

Bucuresti, április 25. A pénzügyminiszterium egyenesadó-igazgatósága az 1938-1939 számú körrrendelettel a márciusi személyzeti adó fizetésére vonatkozólag a következőképpen intézkedett: „Hivatkozással az 1939 március 31-iki 606.535 számú körrrendeletre, értesítjük, hogy az alkalmazottak márciusi fizetésére vonatkozó adólevonásokát április hó folyamán kell befizetni és az adó a régi törvény szabályai szerint állapítandó meg. Amennyiben a márciusi fizetések után járó adó az egyenesadó-törvény 47. szakaszában megállapított időben fizették le, ugy az 1939 április 1-i módosított törvény rendelkezései ezen személyzeti adóra nézve nem alkalmazandó”. Ebből következik, hogy az április 1-i törvényben létesített módosítások a márciusi személyzeti adóra nézve csak akkor nyernek alkalmazást, ha ez az adó április végéig nem nyer befizetést. A pénzügyminiszterium e rendelet kiadása után közölte a

pénzügyigazgatóságokkal, hogy a személyzeti adókra (impozit de salarii) vonatkozó, április 1-ével életbelépült pénzügyi törvény ama intézkedését, amely szerint a felemelt személyzeti adókat március 1-től visszamenőleg kell kiegyenlíteni, részben megváltoztatták és azt csak április 1-től kezdődően kell az új kvóta szerint fizetni. Azok, akik az újonnan megállapított adót már lefizették, a miniszterium közlése szerint bonifikációban részesülnek olyanformán, hogy az adótöbbletet átírják az áprilisi hónapra.

A pénzügyigazgatóságok figyelmeztetésére a Patenta Fixa VIII-X. osztályai szerint adózó kereskedők és iparosokhoz. Megírtuk, hogy az új illetéktörvény szerint a Patenta Fixa I-VII. osztályai szerint adózó kiskereskedőket és kisiparosokat mentesíti a könyvviteli kötelezettség alól, viszont a Patenta Fixa VIII-X. osztályai szerint

TESTA
azonnal csillapít
HAVI TISZTULÁS. FEJFÁJÁS
DEGSÁBA · FOGFÁJÁS
INFLUENZA ÉS HÜLESNÉL

KAPHATÓ MINDEN
GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN
UGYELJEN A CSOMAGOLÁSRA

adózó, valamint az emnél nagyobb iparosokat és kereskedőket naponkénti könyvvezetésre kötelezi. Ezutóbbiak számára a pénzügyminiszter május 15-ig adott haladékot, hogy üzleti könyveiket rendezhessék és a hátralékos könyveléseiket bevezessék. E rendelkezésekre a pénzügyigazgatóságok nyomatókon figyelmeztetik az érdekelteket. A pénzügyigazgatóságok eme figyelmeztetése ismereti a társaságoknak a főkönyv vezetésére vonatkozó rendelkezéseket, amelyeket lapunk tegnapi számában közöltünk.

Milyen igazoló iratok felmutatását követelik a nemzeti munkavédelmi törvény alkalmazását ellenőrző bizottságok

Bucuresti, április 25. Megírtuk, hogy a nemzetgazdasági miniszter minden kormányban bizottságot nevezett ki a román személyzet vállalati alkalmazásáról szóló törvény végrehajtásának ellenőrzésére, amely bizottság az egyes vállalatokhoz kiszáll és helyszínen ellenőrzi a januárban bejelentett adatokat, valamint az alkalmazottak iratait. Ezek a helyszíni kiszállások április 25-én kezdődnek meg. Mivel a személyzeti kimutatások betérjesztésére kötelezett vállalatok száma az egyes kormányzóságok területén igen nagy, a bizottságok rendszerint csak a nagyobb vállalatoknál végeznek helyszíni ellenőrzést. A kereskedelmi alkalmazottak is helyesen teszik, ha mindazon okmányokat állandóan kéznél tartják, melyekre egy ilyen kiszállás esetén a bizottságnak szüksége lehet. Ezek az okmányok a következők: Azoknál az alkalmazottaknál, akik román etnikai származásúak: születési bizonyítvány, állampolgársági igazolvány, az alkalmazottak végzettségét igazoló okmányok és az eddigi gyakorlatról szóló bizonyítvány. Ha az alkalmazott kisebbbbségi, akkor születési bizonyítványt nem kérnek tőle. A külföldi alkalmazottaknak a következő okmányokkal kell rendelkezniük: tartózkodási engedély, a foglalkozás gyakorlására jogosító sárga vagy pirosszínű engedély, meghosszabbított utlevél, a munkakamara által kibocsátott képesítési igazolvány, vagy a képzettségnek és gyakorlatnak megfelelő okmányokkal való igazolása.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.52-143.59
font	662.40-672.40
palesztinai font	663.00-673.00
holland forint	75.14-76.31
svájci frank	31.74-32.22
francia frank	3.78-3.85
márka	40.50-41.00
pengő	25-27
cehkorona (hivatalos)	4.68-4.72

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai tartottak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:

Palesztinai font, 30%-os sz.-kvóta	1700-1750
angol font, 30%-os szabadkvóta	1680-1700
angol font, 20%-os kvóta	1410-1417
angol font, 40%-os kvóta	1073-1080
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	186.85
dollár, 30%-os szabadkvóta	358
svájci frank, 30%-os kvóta	85-88
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	9.60
belgas (klinging)	60
belgas, 15%-os	61
zloty, 30%-os kvóta	67.50
svédkorona, 30%-os kvóta	86.50

Fordítások bármely nyelven Dr. Mandel Fordító Iroda, Str. Memorandului 24.

Tengerentúlon

letelepülés

végzett forduljon

AL. JORDAN céghez, Paris 8^e

12 rue d'Anjou, Paris 8^e
Telef. Anjou 04.80 Telegr: viarecta Paris.
Magyar és német levelezés.
Beutazási vizumok gyors készítése.
Érdezősködés intern. válaszbélyeggel.

APRIL

MOSO
nel hős.
hák leg
Bas
előtt a

MUSORA:
évek le
főszerep
re és Silv

ORA:

lágér egy hely.
Gyönyörű zenés
szerepeit a bájos
Jean Hersholt
ák. II. A halálos
detektív dráma.
III. A legújabb

éjfél márs. Az
us filmek leg-
Barrymore és
lo Bill (Az igazi
ber.

MUSORA:

buvárbajó.
Pat O'Brien-nel.
cow-boy film.
III. Híradó.
6 és 9 órakor.

enzációkra né-
mi devizákka
Tegnap szá-
Külkereskedel-
május 1-én új
pragmi devizák
latban, amely-
csak az import
tálhatnak szá-
ben. Amint ér-
és B) listáj
no import-ex
juk meg, hogy
igazgatóság
kompenzáció-
földi valutába
romtatványoka

lis 25): Márk
5, dollár 445.87
11.8075, olasz
jegyzik), pen-
loty 84, belgis

SEK

aprhirdetes né-
lyek és fűrdők
eltűnt tárgyak
1 lej. Apró-
resésekre csak
zolunk és csak
bbitunk.

SEK

ember, iparos
állást vállalna.
árásesti 60.

ekínthető, na-
ta" kenyérgyár

iparárammal,
6.

ha, speiz gyer-
egy kis szoba.

pa napos udva-
Ferdinand 133.

isrendű főző-
g állandóra
ven levő ortá.
a. Megkeresést
óba.

eketeket a po-
bl. Garantált
k. „Antisect“
7. Telef. 17-17.

ás május 1-re

ató 25 lejér
k. Str. Duba.

UJ KELET *Legújabb hírek*

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

London, április 25. (Rador). A Times ma reggeli számában a következőket írja: Ugy látszik, a kormánytöbbség mindenben helyesíti a hadkötelezettség elvét. A katonai szolgálat legádázabb ellenfeleinek legnagyobb része is most azon a véleményen van, hogy szakítani kell a hagyományokkal és újabb nagy erőfeszítést kell kéri az országtól a kormány külpolitikájának megerősítése érdekében. Természetesen nem felejtik el azt a tényt, hogy a kormány megígérte, miszerint nem vezeti be a hadkötelezettséget béke idején. A többségi képviselők úgy vélik viszont, hogy ezen ígéret óta Anglia katonai kötelezettségei növekedtek és a jelenlegi feszültséget nem lehet „békeidőnek” nevezni.

A munkáspárt vezetői — írja a lap — úgy látják, nem kedveznek túlságosan a sorozás eszméjének. Ami nem jelenti azt, hogy híveik is ezen a véleményen vannak. Különböző is gyorsan változhatnak a vélemények az események befolyása alatt.

Készen áll a hadkötelezettség bevezetésének terve

London, április 25. A Havas távirati iroda jelenti: A Downing Streeten elismerik, hogy a kötelező katonai szolgálat bevezetése tanulmányozás alatt áll és nem lehetetlen, hogy a holnapi minisztertanácsi ülésen már megoldásra kerül sor. Kivéve azon eshetőséget, hogy a megoldást elhalasztják addig az időpontig, amíg Hitler kancellár beszédének tartalma ismeretessé válik. Ami a katonai szolgálat formáját illeti, nagyon különböző lesz az ismert többi katonai szolgálatoktól, mert az egyéni szabadság korlátozását a minimumra akarják lecsökkenteni. Ami a miniszterek hozzájárulását illeti, a reformot illetően, kétségtelennek látszik, hogy ez meg fog történni, ha a miniszterelnök javasolni fogja.

Ezzel szemben a parlamenti megszavazása nem fog nehézségek nélkül végbemenni, tekintettel a kötelező szolgálattal szemben megnyilvánuló gyanakvásra és tiltakozásra.

London, április 25. A kormány külpolitikai bizottsága ma reggel összeült a nemzetközi helyzet megvitatására.

Burgos cáfolata Tenger kérdésében

Burgos, április 25. (Rador). A spanyol külügyminisztérium a következő közleményt adta ki Tenger kérdésében: „A külföldi sajtó ismét s kitarotán foglalkozik állítólagos spanyol háborús előkészületekkel, amelyek a tengeri nemzetközi terület ellen irányulnak és azt a szándékot tulajdonítják Spanyolországának, hogy ezt a sávot meg akarná szállni. Mindezek a hírek nem felelnek meg a tényeknek és csak azoknak rejtett terveit szolgálják, akik hazugságokkal akarnak aggodalmat kelteni és növelik a nemzetközi feszültséget.”

Egyiptom álláspontja

Kairó, április 25. A lapok jelentése szerint Egyiptom egy, függetlenségét veszélyeztető támadás esetén együtt kíván működni Angliával és közösen teszik meg a szükséges védelmi intézkedéseket. Egyiptom azonban az Egyesült Államoktól semmiféle formában nem kért védelmet.

Görögország nem hajlandó tűrni területének esorbítását

Athén, április 25. A polgári mérnököknek a miniszterelnök tiszteletére adott vacsoráján Metaxas görög miniszterelnök beszédet tartott, amelyben során leszögezte, hogy Görögország nagy és erős fia pedig nem hajlandó eltűnni hazájuk semmilyen területi esorbítását, amelyet életük árán is készek megvédeni.

Benes propaganda-utja

Berlin, április 25. A német sajtó nagy felháborodással ír Benes volt csehszlovák köztársasági elnök amerikai propagandautjáról. A német lapok azt állítják, hogy Benes repülőgépen járja be az Egyesült Államokat és Németország ellen hangolja a közvéleményt. Körutja során tartott előadásában a közelgő új világháborút jósolja meg.

Uj: Stefan Zweig: Nyugalom szív, 350 lap, Ath. nagyregény, vászonkötésben 178 lei, Maurois: A varázsló, vköt. 178 lei, Gunnar Gunnarson: A vulkán árnyékában, kve 119 lei, Heymann: Geldern lovag, kve 158 lei, Jacob: A régi Bécs, Strauss-regény, 178 lei, Németh: Metternich regénye, fve 185, kve 224 lei, stb., stb. Lepagenál, K-vár. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

Az angol munkáspártok visszautasítják a kötelező katonai szolgálat bevezetését

London, április 25. A munkáspárt nemzeti munka bizottsága, a független munkáspárt és az angol szakszervezetek tanácsa határozatot fogadtak el, amelyben visszautasítják a kötelező katonai szolgálat bevezetését. A

határozatban rámutatnak arra, hogy az önkéntes jelentkezés rendszere ezideig határozottan bizonyult és semmilyen ok nem szól megváltoztatása mellett. Így a kötelező

szolgálat bevezetése nem gyarapítaná az ország hadierőjét, de komolyan fenyegetné az ország gazdasági tevékenységének harmóniáját és egységét.

Megkezdődtek a román-angol gazdasági tárgyalások

Anglia növelni fogja romániai gabonakivitelét

A bukaresti angol-román kereskedelmi tárgyalások Anglia fokozottabb bekapcsolódását irányozzák elő Románia gazdasági fejlődésére. Az angolok is szabad zónákat kapnak?

Bucuresti, április 25. Az angol kereskedelmi bizottság tagjai a tegnapi nap folyamán és ma több tárgyalást folytattak a belső gazdasági élet vezető egyéniségeivel. A bizottság tagjai különösen beható tárgyalásokat folytattak azokkal a körökkel, amelyek közvetlenül érdekeltek az angliai behozatal és kivitel műveleteiben.

Tegnap reggel a bizottság tagjai érintkezésbe léptek azokkal a kereskedőkkel, akik folyó ügyleteket bonyolítanak le Angliával. A kereskedők előadták kívánásait és a bizottsággal egyetemben áttanulmányozták a különböző sérelmek kiküszöbölésének módjait. E célból a román kereskedők több kinyitást fognak élvezni az angol piacokon.

A román nagyiparosok szövetsége és pénzügyi körök ma díszbédet adnak a küldöttség tiszteletére.

Bucuresti, április 25. Aslam angol alsóházi képviselő, a brit gazdasági küldöttség tagja ma nyilatkozott a „Semnalul” című fővárosi lap munkatársának a két országot érdeklő gazdasági kapcsolatokról és azok kilátásairól. A képviselő többek között ezeket mondotta.

— Mindkét fél jóakarattal, a tavaly kezdeményezett politikai kimélyítve, a két ország szilárd gazdasági egyezséget fog kötni egymással. Kijelenthetem, hogy Anglia közvéleménye kívánja ezt a meggyezést és reméli merem, hogy Románia is akarja azt, úgyhogy a meggyezés utjai adva vannak. En, aki Lancashireből származom, olyan közösséget képviselek, amely a lehetőségek végső határáig növelni kívánja Romániába való textiláru exportját, de tudatában vagyok annak, hogy ez csak akkor válik lehetségessé, ha Anglia is növelni fogja romániai gabonakivitelét. A kereskedelem nem lehet mármint egyoldalú művelet csupán. Meggyőződésem, hogy Romániának óriási lehetőségei vannak és különböző termékei, különösen élelmi ipara jó és hasznos ható piacra találhat Angliában.

London, április 25. Az angol sajtó behatóan foglalkozik a bukaresti tárgyalásokkal és kihangsúlyozza, hogy a küldöttség feladata nem merül ki újabb román-angol kereskedelmi szerződés megkötésében, hanem ama módzatokra is kiterjed, amelyek kimélyíteni hivatottak a román-angol gazdasági kapcsolatokat. A küldöttség tanulmányozni fogja a román piacon való műszaki együttműködés lehetőségeit is.

Ez a műszaki kapcsolat már előbb megkezdődött néhány angol gyáripari vállalat bevonásával a román piacra. Ez az együttműködés most kimélyül azokkal az angol ipari vállalatokkal, amelyek készek közreműködni Románia kincseinek kiaknázásában. A tárgyalások egyik jelentős pontját az angol tőke részvétele alkotja a román petró-

leumiparban, amelybe az ország eddig körülbelül 5 milliárd lejt fektetett be. Anglia nagy lehetőségeket tud nyújtani ezen a téren, mert pénzügyi közreműködésen kívül még igen sok technikai feladat vár megoldásra, mint a kikötők ellátása, rakpartok építése, hidak építése, a szállítási eszközök úrtartalmának növelése, szabad zónák létesítése. Ugyanakkor növelni fogják a két ország csereforgalmát is. Már az elmúlt év folyamán Anglia előke-

helyet foglalt el a román kivitelben. Közvetlenül Németország után a második helyet foglalta el Románia vevői között. Anglia romániai kivitele az ország exportjának 11 százalékát tette ki és ez az arány könnyen növelhető. Az Angliával való kereskedelmi kapcsolatok kérdése amúgy is fontosabb, mivel Anglia azon kevés országok közé tartozik, amelyek vásárlásait erős valutával fizetik.

Öfelsége kinevezte a N. U. F. gárdaparancsnokait

Mi a feladatuk a N. U. F. gárdáinak?

BUCURESTI, április 25. Öfelsége aláírta a Nemzeti Ujjászületés Frontja gárdaparancsnokainak kinevezéséről szóló dekrétumot. A parancsnokok mindannyian tartalékos tiszték. A gárda vezérkari főnöke Popovici Gh. ezredes, a fővárosi gárdáé pedig Ciocalteu Alex ezredes lett. Az egyes tartományok parancsnokai: Bucegi tartományban Stratnic ezredes, Dunărea tartományban Carp I. ezredes, Marea tartományban Goruneanu ezredes, Marostartományban Domşa Victor ezredes, Olitartományban Vişoreanu Alex ezredes, Prut-tartományban Constantinescu Dimitrie ezredes, Szamos-tartományban Gustav Gh. ezredes, Suceava tartományban Georman Mihail ezredes, Temes-tartományban Madancovici Nicolae ezredes és Nistru-tartományban Costescu I. tartalékos tábornok lettek a gárdaparancsnokok.

A Front gárdavezetőinek feladata az ország emelésére irányuló politikát terjesztetni a nemzeti szolidaritásnak, a család megerősítésének, a munka tiszteletének, az ősi hitnek és a Trón és Haza iránti áldozatkészségnek szellemében. Egy másik különleges feladata a gárda-parancsnokoknak, hogy informálják az illetékes front-hatóságokat a lakosság közhangulatáról és a közérdekű kérdésekről. Tekintettel arra, hogy a Román Ujjászületési Front az a testület, amelyből az ország vezetőit és parlament tagjait választják, a Nemzeti Gárdának rendfenntartó szerepük is lesz a Fronton belül. Közre fognak lépni ugyanakkor az Országőr-szervezettel karöltve az ország passzív védelmének előkészítésében, a társadalmi segélyezés művében, háború esetén pedig mozgósított tagjai résztvesznek a rendfenntartásban.

Kennedy amerikai nagykövettel is tárgyalt Londonban Gafencu

A román külügyminiszter tanácskozásai az angol ellenzéki vezérekkel

Az angol királyi pár ebéden látta vendégül Gafencut

London, április 25. (Rador). Gafencu londoni látogatásával kapcsolatban a következőket jelenti a Reuter: A hétfői tárgyalásokat kielégítőnek lehet tekinteni. A gazdasági kérdésekbe nem hatoltak be, azokat utólag fogják tanulmányozni.

A Reuter diplomáciai szerkesztője tudni véli, hogy a hétfői reggeli tárgyalásokon az európai, de főleg a balkáni helyzetéről és az Anglia, Franciaország, valamint Románia közti viszonyról volt szó.

Gafencu közölte lord Halifax-szal Beck külügyminiszterrel folytatott tárgyalásait és Berlinben szerzett benyomásait.

Délután az alsóházban Chamberlainnal és Halifax-szal tárgyalt a román külügyminiszter. A Halifax lord által a külügyi hivatalban adott ebéden a román külügyminiszter magánbeszélgetéseket folytatott Winston Churchilllel, Edennel és Attlee örnaggyal.

Valószínűnek tartják, hogy közleményt szereznek adnak ki.

London, április 25. Kezden délelőtt Gafencu

külügyminiszter nem folytatott megbeszéléseket a vezető angol politikusokkal. A keddi nap folyamán a román követség épületében fogadta Kennedy amerikai, valamint a lengyel és görög követeket.

London, április 25. György király és Erzsébet királyné kedden ebéden ebéden látták vendégül a Buckingham-palotában Grigore Gafencu külügyminisztert. Az ebédre hivatalos volt feleségével együtt Viorel V. Tilea londoni román követ is.

A Buckingham-palotában adott díszbéd után Gafencu külügyminiszter Tilea kíséretében a Foreign Office-hez ment és folytatta megbeszéléseit lord Halifax külügyminiszterrel.

Délután öt órakor Rustu Arras, Törökország londoni nagykövete teát adott Gafencu tiszteletére, amelyre meghívást nyertek az angol kormány tagjai, a diplomáciai kar és számos angol személyiség.

BUN DE IMPRIMAT

Lőrinczy és társak parkettezők

uj parkett lerakását és javításokat, gyalulásokat jutányos árban vállalnak. Iroda: Piața Unirii 31 bejárat: Strada Iuliu Maniu No. 2.

Vai

„Német

Bucuresti, a rályi tanácsos érkezett, Berli döttség élén — sára — részve tésnapja alká ken. Berli munkatársána mol be Vaida hiakból kiderít van eltelve m tott. Az olvas mertetjük az nyilatkozatát, mindenesetre két-háromnapo vezet ünnepsé e végső konkl másik rendsze

— Bárhová mekek és öre áltásokkal f csak az egyk érezni, a boldk A berlini rom a benyomáson szik, számon t ségében magá az ausztriai v ben született, elporoszosodo ható volt, Po régi merevség gétől. Ez az A régi társad eltiútek mind jával, akik sz bárótól felfek neráláson kiví llekűbb, hajlé tumot is tere kétségtelenül lista rendszer lellek közötti a vezényszava kifejezést nem vesszük, a de olyan kormány a nép többség tömeg számar mokot követ, azt, amit az e dottam: „Sike demokratizálá hogy a náci 80 százaléka te zeti, de nemz get, meleg ba különböző tár egyének közöt külföldi intimi vallási izgalma benította meg ságát. Nemcsa retei és derűj tömeg annyira megjelennek a kelkedhetnek bek az egész jökező ebben morság hárnev annektáltak B ekké váltak.”

— Meganny próbáltam itt- külsőségeknél,

Lőrinczy és társak

uj parkett gyalulásokat Iroda: Piața Iuliu Maniu No. 2.